

Handwritten signature

UJ KELET

ZSIDO NAPILAP

Ara 5 lej
Director-Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő. Adm. nistrátor delegat si granti responsabil-Felelős igazgató: Schwartz Endre. Proprietar-Tulajdonos: Fraternitas S.A.R.L. de Editura, Registrul publicatiunilor periodice No. 43. Dos. 888-1938. Tribunalul Cluj, Sectia III.
Szombat, február 11.
1939—5699. Sebat 22.
XXII. évfolyam, 34. szám.

VILÁG TUKRA

Negrin és Miaya folytatják az ellenállást

Hogyan ment végbe Minorca elfoglalása. Angol-francia tárgyalások a polgárháború likvidálása ügyében

Salamanca, február 10. (Rador). A nemzetiek főhadiszállása csütörtök éjszaka a következő hivatalos jelentést adta ki: Minorca szigetét a nemzeti csapatok teljesen megszállták. A katalóniai fronton a nemzeti különítmények Perthusnál elérték a francia határt. Egy másik nemzeti hadoszlop tuljutott a Rosas-Villafuiga vonalon és 10 kilométernyire van a határtól. Nyugaton a nemzetiek legyirték az ellenség ellenállását. Figuerasnál elfoglalták Navada falut és ezer foglyot szabadítottak ki. Csütörtökön 3000 foglyot ejtettek a nemzetiek.

Az Havas jelenti: Minorca lakossága örömmel fogadta a nemzetiek bevonulását, mert éhínség fenyegette. A nemzetiek nagyobb mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak. A Minorca szigete közelében állomásozó brit hadihajók rendeletet kaptak az admiraltástól arra, hogy azonnal hagyják el a spanyol vizeket.

Hogyan ment végbe Minorca elfoglalása?

Marseille, február 10. Minorca sziget elfoglalásával kapcsolatban jelentik, hogy kedden nemzeti spanyol repülőgépek szálltak el a sziget fölött, ahová röpiratoka, dobtak le, felszólítva a lakosságot a sziget átadására. Szedán Devonshire angol dominiumi miniszter a szigetérkezve felszólította Minorca hatóságait, hogy küldjenek egy képviselőt a fedélzetre, hogy az a nemzetiek delegatúzával, San Luizval, Mallorca szigetének kormányzójával tárgyaljon. A tárgyalások a hajóparancsnok-

lakosztályában indultak meg, de semmi eredményre nem vezettek. San Luiz ezredes a tárgyalások menetét sürgönyileg továbbította Mallorca szigetére. A tárgyalások második napján bombatámadást indítottak. A nemzetiek flottájának ágyú 30 házat rombadöntöttek. Hosszu gondolkodás után Minorca szigetének hatóságai úgy vélték, hogy nincs értelme az ellenállásnak és kapitulálásra határozták el magukat.

Angol-francia tárgyalások Franco elismerése ügyében

Londonból közlik, hogy Corbin londoni francia nagykövét megjelent Halifax külügyminiszternél, akivel Franco elismerése kérdésében hosszabb megbeszélést folytatott. Franco elismerése az Evening Standard szerint már nem késhet soká.

Burgos, február 10. (United Press.) Jordana tábornok, a nemzeti spanyol kormány külügyminisztere tegnap nyilatkozott a Berard szenátorral lefolytatott tárgyalásról és többek között a következőket mondotta:

— Franciaországnak feltétel nélkül kell ismernie de jure Franco tábornok kormányát. Erre azért is szükség van, mert az ellenkormány már nem számítható létező tényezőnek. A nemzeti spanyol kormány ezért az elismerésért nem hajlandó semminemű ellenszolgáltatást nyújtani és ezt tudomására is hozta Párizsban.

Ugyanekkor azt is közölte, hogy nincs az az ígéret és előny, amely eltántoríthatná Burgost eddigi barátaitól.

A köztársaságiak folytatják az ellenállást

London, február 10. Itteni diplomáciai körökben az a hír terjedt el, hogy a Negrin-kormány Miaya tábornokot a köztársasági spanyol hadseregek legfőbb parancsnokává nevezte ki. A középspanyol köztársasági hadseregek parancsnoki címét Matalán tábornok kapta. Eddig ezt a tisztséget Miaya töltötte be.

A madridi lapok kiáltványban szólítják fel a város és a középspanyolországi területek lakosságát, valamint csapatait, hogy továbbra is ellenállást gyakoroljanak. A központi munkásszervezet az ellenállás legkitartóbb híve. Az Informaciones című lap, amely a szocialisták hivatalos orgánuma, a harc végéig való folytatását követeli. A lap szerint a kommunista párt összehívta vidéki tagozatának vezetőit, hogy a párt és a köztársasági kormány közötti együttműködés lehetőségeit tanulmányozza.

Miaya tábornok megbeszélést folytatott a tábornoki karral és ismertette az ellenállás biztosítására teendő intézkedéseket. Az összes megjelentek teljes támogatásukról biztosították Miaya tábornokot.

Hol van Negrin?

Perpignan, február 10. (Rador). Negrin miniszterelnök, aki csütörtökön reggel elutazott Perthusból, a mai nap folyamán nem érkezett meg Perpignanba. Politikai körökben nem tudják, hol van a spanyol kormány-elnök székhelye, de határozott ténynek tekintik, hogy Negrin a középspanyol területre utazott. Bárhogyan is oldják meg a spanyol

kérdést, a köztársasági kormány jelenlétére szükség van a középspanyol területeken. A Negrin-kormány különben is folytatni akarja a harcot — jelenti az Havas.

Toulouse, február 10. Negrin köztársasági spanyol miniszterelnök pénteken gépkocsival távozott el ismeretlen helyre. Az utazást a helyi köztársasági spanyol követségen is megerősítették. Negrin a külügyminiszter is elkísérte útjára.

Anglia a harc feladására ösztönzi Negrint

London, február 10. Az angol sajtó szerint Franciaország és Anglia küldetése Spanyolországban most az, hogy diplomáciai és gazdasági uton nyerjék el azt a helyet, amelyet a totális államok a fegyverek útján akartak megszerezni. A lapok meggyőződése szerint a polgárháború most már nem fog sokáig tartani. Az angol sajtó szerint Franco tábornok elfogadhatja a köztársaságiak első két feltételét, nevezetesen, hogy garantálja Spanyolország területét és politikai integritását és ne éljen megtorlással. A harmadik feltétel, amely népszavazás elrendelését javasolja, már nehezebben teljesíthető.

A Daily Mail a következőket írja: „Megbízható értesülések szerint Miaya tábornok angol és francia vizumot kapott. Valószínűleg hadihajót bocsátanak rendelkezésére, hogy elhagyhassa Spanyolországot. Amennyiben Negrin nem szánja el magát a harc folytatására, úgy a béke küszöbön áll. Az angol kormány azt tanácsolta Negrinnek, hogy (Folytatása a 8. oldalon)

Más kérdés azután, milyen lesz a Szevkovics-kormány helyzete a jelenlegi parlamentben, amelynek többségi pártja e pillanatban Sztójadinovics ellenzékéje alatt áll. Egyrésztől valószínű, hogy két hónap után

A kormány munka-programja a rezsim évfordulóján

Pontosan egy éve annak, hogy Goga Octavian kormányra benyújtotta lemondását és Miron Cristea patriárka megalakította a nemzeti egység kormányát, amely rendkívül súlyos körülmények között vette kezébe Károly király öfelsége bölcs irányítása mellett az ország vezetését. Páratlan eréllyel és energiával sikerült kivezetni az országot az anarchia utvesztőjéből e rövid egy esztendő alatt, amely sorsdöntő történelmi fordulatként szerepelt az ország politikai történetében.

Egy évvel a nagy változás után, amely visszahatott nemcsak az ország politikai rendszerére, de a köz- és magánéletnek minden ágára is — az átszervezett Miron Cristea-kormány most tette közzé, az országhoz intézett manifesztum formájában, programatikusan célkitűzéseit. E program felöleli nagy vonalaiban azokat a reformokat, amelyek részben már a megvalósítás után vannak, részben pedig megvalósításra várnak a külpolitika, a gazdasági és pénzügyi élet, a belső társadalmi szervezés különböző területein. A zsidókérdésről nem tartalmaz a manifesztum elvi állásfoglalást. Mindössze futólagosan történik említés arról, hogy a kormány igyekszik fog elősegíteni az állampolgársági lajstromból törölt zsidók Palesztina és az amerikai országok felé való kivándorlását. Az átszervezett kormány, amely már a nemrég megalapított Nemzeti Ujjászülletési Front politikai kifejezése, nyilván még nem volt ideje arra, hogy lesszögezze e kérdés rendezésével kapcsolatos terveit és metódusait. Gafencu külügyminiszter nyilatkozatából is a kormány más tagjainak kijelentéseiből azonban tudomást szerezhettünk arról, hogy a kormány civilizált szellemben és eszközökkel kívánja a romániai zsidóság sorsát és jövőjét elrendezni. Ebben a reményben várjuk a romániai zsidóság helyzetének, a Nemzeti Ujjászülletési Frontjához való kapcsolatainak tisztázását és rendezését.

A manifesztum hangsúlyozza egyébként, hogy az új kormány új éppontot jelent a román állami élet megszerkesztésében. Az elmúlt februárban az uralkodó bölcs előrelátása elvágta a politikai nyugtalanságok és belső harcok fonálát. Miután a kormány egy éven keresztül éber és kitartó tevékenységet fejtett ki a földalatti akciók elfojtására, amelyek az állam létét aknázták alá, eljutottunk végül a lelkek pacifikálásához és az államélet szilárd alapjainak lerakásához. Ma mindazon energiák és politikai erők, amelyek a múltban tevékenykedtek, a nemzeti ujjászülletés arcvonalában sorakoztak fel. E tény maradandóságát keletkezése is bizonyítja és az új rendszerhez való hozzászólás bármely kísérlete a nemzet határozott akaratába fog utközni. A kormány az egyetlen az országban létező politikai szervezetet képviseli az új országgrészek élő erőinek széleskörű és értékes közreműködésével.

Az állam külpolitikája a Király öfelsége magas irányítása alatt áll. Románia béke politikát követ, figyelembe véve a valóságokat, a nemzetközi élet tanulságait, valamint régi és új barátságait is. A béke amelyet újból meg kell szervezni a nemzetközi élet új elrendezésétől függ, figyelembe véve minden állam egzisztenciális munka-termelési és árucserre szükségleteit. Érdeklődéssel és szimpátiával kíséri Románia az erőfeszítéseket, melyek a nyugati és a középeurópai nagyhatalmak közötti közeledésre, vagy megértésre irányulnak.

Eszerkeztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop 18. Telefon: 18-60. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél-évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre: Havonta 2, negyedévre 6, fél-évre 12, egészévre 20 dollár. — Előfizetők díjazásáért. — Az „UJ KELET” a transilvaniai és romániai zsidóság egyetlen napilapja. Cikkjeink utannyomását csak a hirtetés megjelölésével engedjük meg.

Focdulópont Jugoszláviában?

A Sztójadinovics-kormány bukása meglepetésszerűen érte a nagyközönséget. A beavatottakat azonban Sztójadinovics bukása nem érte váratlanul.

Az 1938. decemberében lezajlott parlamenti választásokon Sztójadinovics pártja a szavazatoknak mindössze 44 százalékát kapta meg. Horvátországban, Szlovéniában kisebb-szűben maradt. A Macsek horvát vezér irányítása alatt álló ellenzék egyes helyeken a szavazatok abszolút többségét szerezte meg.

A választási törvény, — amely az egykori román törvény mintájára készült, — mégis nagy parlamenti többséget biztosított Sztójadinovicsnak. Pál herceget, Jugoszlávia kiváló politikai érzékkel és judiciummal rendelkező régensét azonban nem elégítette ki a törvény rendelkezéseivel elért többség. A realis eredmény tükrében akut formában jelentkezett tehát a belpolitikában a horvát kérdés, amelynek rendezésében Sztójadinovics nem bizonyult oly kitérő szonglörnek, mint a külpolitikában.

Sándor királyt, aki hű szövetségese volt Franciaországnak és a kisantantnak, Marselleben leterítette egy gölyő, Barthouval, azzal a francia külügyminiszterrel együtt, aki anyai energiával látott hozzá Franciaország lazulófélben lévő közép- és keleteurópai szálmának megerősítéséhez. A király halálának következményei nemsokára mutatkoztak. Jeffics tábornok hűségeseen követte halott uralkodójának vonalát.

Sztójadinovics azonban, aki Jeffics helyére lépett, már 1936. elején Berlin és Róma felé kezdte hajlítani a jugoszláv külpolitikát. A belpolitikában Sándor király felfüggesztette a parlament és a politikai pártok működését, hogy szűnetet rendelhessen el abban az ádáz harcban, amelyet a szerbek feltétlen délszláv politikai egységet követő politikájával szemben az autonómiáról, fűderációról, kulturális és közigazgatási autonómiáról álmodó horvátok folytattak. Sztójadinovics a horvátok felé az erős kéz politikáját folytatta, míg a külpolitikában igen rugalmasan lavírozott a francia barátság és a Berlin-Róma tengellyel való barátkozás között. Ez utóbbi csak fokozta a horvátok ellenállását, akik nem értettek egyet ezzel a külpolitikai orientációval, változatlanul kihangsúlyozták demokratikus meggyőződésüket és a Párizsban és Londonban való jóviszony helyreállítását reklámálják. A decemberi választásokon a horvát ellenzék erőteljes formában nyilatkozott meg. Így történt azután, hogy alig néhány nappal Ciano belgrádi látogatása után, amely végleg hivatva volt konszolidálni a tengely és Jugoszlávia kapcsolatát és Gafencu román külügyminiszter látogatása után, akivel Románia és Magyarország, de mindenképp is Románia és Olaszország kapcsolatairól tárgyalt Sztójadinovics, — az elnököte alatt álló kormány kénytelen volt benyújtani lemondását, amelyet a régens tanács elfogadott.

Az új jugoszláv kormány külügyminisztere: Cinczár-Markovits, a berlini követi méltóságot töltötte be. Ez látszólag azt jelenti, hogy Jugoszlávia külpolitikai orientációjában nem jelent változást az új kormány, amelynek kizárólagos hivatása: a horvátok megbékítésében és a jugoszláv belpolitikai kérdések rendezésében merülni ki. Lehetséges, hogy ez a feltevés nagyrészt fedi is a valóságot. Ha azonban igaz az, hogy a Szevkovics-kormány küldetése a horvátok problémájának rendezésére irányul, úgy természetesen a külpolitikában is figyelembe kell venni a horvát kívánásokat. Jugoszláviának a jövőben is számolnia kell két hatalmas szomszédjával: Németországgal és Olaszországgal.

Az azonban valószínű, hogy Jugoszlávia Sztójadinovics távoztása után nem fog oly aktív szerepet játszani a tengelyhatalmak és a közép- és keleteurópai államok közötti baráti kapcsolatok egyengetésében; szűkebb és kevésbé aktív funkcióit fog igényelni magának a nemzetközi politikában, amelynek egyik súlypontját képezi Európa keleti része.

EBRUÁR 10.
sidók
blee előtt
rd Winterton és
ason fogadták a
ondonban tartó
ó vezetők azt kér-
telepítési tervnél
om millió lengyel-
A küldöttség szo-
A Jewish Agency-
kijelentette előt-
okról nem fognak
ásokon, amelyeket
an folytatnak.
ervezelet
ataljai zsidók
pátaljai zsidók ön-
ek kivándorlásuk
asi fioda központja
Grünfeld Béla új-
tazzék Angliába és
pénzt a kivándor-
Emil lapszerkesz-
ott Amerikába uta-
A cseh lapok fel-
legyen azokkal az
etemi hallgatókkal,
egyetemeken tanul-
ak, hogy a második
ezek.
a máltai
állalkivittelt
Néhány nap óta a
irányított marha-
intézkedés oka az
néhány száJ- és kö-
és történt. Remélik
tamu lesz.
ág eladja
gnak a
vasut-
at?
A Daily Telegraph
gyalások folynak a
kormányzója és az
a zászlóit addisz-
szország számára
-uccai
etteleinek
ban
A rendőrség újabb
ccai merénylet ügyé-
elenkezett a rendőr-
hogy háztartási al-
a folyamán ismeret-
aki nem nevezte
t mondott, hogy a
ügyében körözi a
szálltak a tiszt-
az ismeretlen férfi-
nekült.
zték
aujhelyi
r vádlottait
ahonvéd törvényszék
ék Lövi Tibor sátor-
és Keresztesi János
éhet kötéláltali ha-
adal, hogy egy szom-
nkedtek.
dott
ormány
A Spaak-kormány
CLUJ NYOMASA
PRIMAT

Igyekeznek minél szorosabb kapcsolatot fenn tartani a hatalmakkal, úgy azokkal, amelyekhez régi baráti kapcsolatok fűzik, mint azokkal, amelyekhez a gazdasági és földrajzi helyzet által meghatározott állapotok és érdekek viszik közelebb. Ez utóbbi érdekekkel kapcsolatosan minél termékenyebb együttműködést akarunk megteremteni.

Románia igyekszik őszintén és jóhiszeműen minél teljesebb megegyezésre jutni Magyarországgal. Hasonlóképpen igyekszik bizalmi és baráti kapcsolatokat teremteni Bulgáriával. Fenn akarjuk tartani a békés jószomszédi viszonyt Szovjetországgal.

Külpolitikai akciónak erőforrása és támogatása az ország belső erejéből ered. Ezért legfőbb gondunk ma a hadsereg felé irányul. Végső erőfeszítést kell tenni, hogy a hadsereg abba a helyzetbe kerüljön, hogy megfelelően dicsőséges hagyományainak és a nemzetvédelem szükségességeinek. E célból erőteljes és koordinált tevékenység útján pótolni fogunk bizonyos hiányokat és siettetni bizonyos megoldásokat. Egyaránt gondunk lesz a hadsereg szellemére és felszerelésére. Tisztek helyzetét felfogjuk javítani olyképpen, hogy ruházattal, valamint fogyasztási cikkekkel kapcsolatosan segítyeket nyújtunk számukra és megjavítjuk hitelyújítási lehetőségeiket is. Különös figyelemmel leszünk a katonák kiképzésére: az évfáratok megfelelő időben fognak berukkolni, a költségvetési megtakarítás érdekében való szabadságolások megszüntetjük. A hadsereg felszerelése az illetékes katonai fórumok által elkészített általános terv szerint fog történni. Ez a felszerelés az ország részéről nagy pénzügyi erőfeszítést kíván. Reméljük, hogy kellő időben és értékben rendelkezésünkre fognak állni a szükséges eszközök.

Az ország megvédése érdekében a katonai erők megerősítésére éppúgy szükség van, mint a kincstár helyzetéről való gondoskodásra. A pénzügyi helyzet rendezettségének alapvető elve a költségvetés egyensúlya. Igyekezni fogunk az adóügyi méltányosság elvét megvalósítani és gondjaink előterében áll a román valuta megvédése. Ebből a szempontból elégtelenség állapítjuk meg, hogy valótlanul egészséges technikai alapokon nyugoszik: aktív külkereskedelmi mérleg, költségvetési egyensúly és a jegy kibocsátó intézet alapszabályzatú arany fedezete. A tilos spekulációkat példásan büntetni fogjuk. Megvédve a valutát bármely infláció, vagy leértékelési kísérlettel. Ezzel kapcsolatosan különös gondunk van a belső tőkepiac megvédésére és támogatására és az állam belső fizetési kötelezettségeinek teljesítésére. A fizetések, nyugdíjak folyósítása, az állami szállítók kifizetése, a belső járadékpapírok szelvénybevitelése idejében kell hogy megtörténjen. Az állam külső kötelezettségeit illetően a román állam aláírását és nemzetközi hitelet feltételt vezető akciókat. Abban a mértékben, amelyben azt a belső gazdasági és a nemzetvédelem terhei megengedik, a költségvetési alapok lejjben külső kötelezettségeink rendelkezésére állnak. Ami azonban a tranzszer eszközöket illeti, ez már nemcsak a mi akaratunktól, de Románia hitelezőinek közreműködésétől is függ. Mi minden lehetőséget elkövetünk, de a tőke és a kereskedelmi árucseré szabadságának megszorításai folytán nem mindig a mi akaratunktól függ a kötelezettségek pontos teljesítése.

Mint hogy a kormány legfőbb gondja a nemzetvédelem, befektetési politikánk során különös figyelmet kell tanusítanunk az ipari megszervezésre. Az ország iparfejlesztésének fokozására szükségünk van egyébként is külkereskedelmi mérlegünk megjavítása és gazdasági függetlenségünk biztosítása érdekében. Ezzel kapcsolatosan a román személyzetnek a kereskedelmi és ipari vállalatokban való felhasználására irányuló erőfeszítések még nem érték el a kitűzött célt és így azok folytatandók.

A petróleumtermelés fokozására, a mezőgazdaság fejlesztésére gondja lesz a kormány, amely ebben az évben különös figyelmet akar szentelni a kukoricatermelés megjavítására. A mezőgazdaság rentabilitását fokozni kell: rentabilis ár nélkül nem lehet eljutni a belterjes mezőgazdasághoz.

A közlekedési utak megjavítására irányuló erőfeszítéseket folytatja a kormány. Az utépitési program végrehajtása tovább folyik. A posta- és távirószolgálatot modernizáljuk. A közegészség problémáira különös gondot tesz a kormány, a falvakon profilaktikusan kezelve a társadalmi betegségeket, amelyek a közegészséget aláaknázzák. Az ország megfelelő egészségügyi megszervezése érdekében újabb 50 egészségügyi kerületet létesítünk, 10 megyét egészségügyi mintamegyének fogunk minősíteni — tartományonként

egy-egy, háromszázra fokozzuk a gyermekgondozók számát.

A munkügyi minisztérium a munkásságnak céhekbe való megszervezésével és lét-nívójának társadalmi felemelésével foglalkozott, bevezetve az öregségi nyugdíjat és a hátramaradottak nyugdíját, valamint a fizetés szabadságot és az elbocsátás megindokolásának szükségességét. A munkásság lelki szükségleteinek kielégítésére létesült a „Munka és Jólét” szervezet. Rövidesen kész lesz a munkakamarák új törvénye. A nemzeti munka elsőbbségével kapcsolatosan a munkásoktatás új törvénye fog gondoskodni olyan román elemek előkészítéséről, akik elfoglalhatják külföldi specialisták helyét. Új törvény készül az inasok kötelező elhelyez-

séről, amely ugyancsak a román elemek vezető szerepét lesz hivatva biztosítani.

A közoktatás terén mélyszéles reformokat tervez a kormány. Az oktatás gyakorlati jellegére helyezve a súlyt.

Az igazságügyi minisztérium a törvényhozás egységesítését készíti elő; ez év folyamán kihirdetésre kerül az új polgári perrendtartás és polgári kódex. Módosítja a kormány az 1928. évi kultusztörvényt, amelyet összhangba kell hozni a II. Károly király alkotmányával. A nemzeti javak minisztériuma pontos fotográfiát fog készíteni az ország javairól.

Egy kisebbségi miniszter kinevezése mutatja, hogy a kormány szilárdan azon a politikai vonalon akar haladni, amely garan-

tálja a történelmi kisebbségek jogát, biztosítva a szabad fejlődést faji, nyelvi vagy felekezeti sajátosságai számára. Ezek a kisebbségek részben spontán csatlakozás, részben egyezmények útján kéz a kézben haladnak a többségi nemzettel. Epepp ezért teljes megértést fognak találni nálunk saját érdekeik biztosítása és tisztelben tartása szempontjából. A mi törekvésünk — amely az övek is kell hogy legyen — az, hogy teljes megegyezésre jussunk, amely nemcsak anyagi igényeket elégítsen ki, de az aspirációk teljes azonosulására vezessen a mi nemzetállamunk megújulására irányuló akcióban. A manifesztumot Miron Cristea patriarkaminiszterelnökkel az élen az összes miniszterek aláírták.

Meghalt XI-ik Pius pápa

Tizennyolc nap múlva választják meg az új pápát

Pénteken hajnalban a rádió hullámain egyszerre terjedt el a megrendítő hír az egész világon, hogy XI-ik Pius pápa, a katolikus egyház feje meghalt. A pápa halálát nemcsak a katolikus világ gyászolja, de az egész emberiség jobbjik fele, mert XI-ik Pius pápa a békének, a jószágnak és a szeretetnek a szimbóluma volt ezekben a zavaros esztendőben. Olyan időben került a pápai trónra, amikor a totalitarizmus szelleméből fakadó új pogányság súlyos megpróbáltatások elé állította a katolicizmust és amikor az üldözöttek és szenvedők száma hihetetlenül megsaporodott Európának csaknem valamennyi sarkában. XI-ik Pius pápa szelid szavával és egyéniségének és méltóságának roppant súlyával nemcsak azon a sikon szállt sikra a sötétség erőivel, ahol a katolicizmus lét-alapjai voltak megtámadva, de egyformán felemelte a szavát minden üldözött réteg érdekében. Rooseveltnek küldött üzenetében a zsidó menekültekről szólva, a pápa közölte, hogy együttérez minden üldözöttel.

A Zsidó Világkongresszus néhány héttel ezelőtt tartott ülése azért fejezte ki a zsidóság mély hódolatát a katolikus egyház feje előtt, akinek alakja az emberiség egyik legerősebb fényforrása volt az egyre jobban elboruló európai horizontnak. Néhány nap híján 17 éve ül a pápai trónon, február 12-én lett volna pápává koronázásának 17-ik évfordulója. Ez az évforduló a lateráni szerződés 10 éves jubileumával esett egybe.

A 82 éves pápa hosszabb ideje betegeskedett. Többször jelentették az elmúlt hónapok során, hogy állapota jobbrafordult, úgy látszik csak átmeneti javulás volt. Csütörtökön a pápa állapota váratlanul újból rosszabbra fordult. Délután asztmatikus roham vett erőt rajta, elvesztette eszméletét és csak háromnegyed óra múlva tért magához. Tízszaka újból rosszul lett és 5 óra 31 perckor meghalt. Halála előtt Lauri bíboros adta fel az utolsó kenetet.

Pius pápa az utolsó pillanatig megőrizte öntudatát. Ajkainak mozgása mutatta, hogy követi a főpapok imáját. Ágyakörül álltak dr. Ratti, a pápa fivere, Aminta Milani professor a szentatya háziorvosa, Gonfalonari bíboros, titkos pápai kamarás, Pacelli bíboros és Serafini márkai, Vatikán város kormányzója.

A pápa utolsó órái

Vatikán, február 10. (Rador.) Reggel 4 órakor a nagybeteg újabb szivrohamot kapott. Azonnal hozzátávták dr. Milanit, aki megállapította, hogy a pápa állapota menthetetlen. Ettől kezdve egyre fokozatosan elhagyta a pápát, akinek de Romanus bíboros adta fel az utolsó kenetet. Az összes jelenlevők térdre hullva imádkoztak, mi alatt Pius pápa visszaadta lelkét teremtőjének. A palota őrségét azonnal a nemesi gárda vette át. A vatikáni államtitkárság közölte a szomorú hírt a császár-királyal és az összes államfőkkel. Respinghi bíboros vatikáni szertartásmester a szokásos fehér csuhába öltöztette a pápa porhüvelyét és fejére tette a vörös csuklyát. Kezébe kis krucifixet tettek és négy nagy gyertyát helyeztek el ágyfejénél. A szobában levő oltárnál liturgiát tartottak.

Olaszország szentszéki nagykövete sze-

mélyesen fejezte ki részvétét a fasiszta kormány nevében. Szigorú intézkedések történtek, hogy senki se léphessen be a Vatikánba. Mivel a szentszék megüresedett, utódját Pacelli bíboros vezetése alatt bonyolult választási eljárás alapján fogják kijelölni. Róma lakossága megilletődve vette a halálhírt, amit a lapok különkiadásokban közöltek. Méltatják a lapok Pius pápa tevékenységét emberséges, társadalmi és erkölcsi szempontokból. A lapok részletesen közlik a Vatikánban lefolyt szertartást, aminek célja volt a pápa halálát megállapítani.

Pacelli bíboros irta alá a halotti okmányt a vatikáni harangok zúgása közepette. Marchetti-Selvaggi bíboros intézkedett, hogy az összes olaszországi templomokban kondítsák meg a harangokat.

Róma gyászol

Róma, február 10. Olaszország lakossága szomorúan fogadta a szentatya kimulását hírt. Mindenütt gyászlobogókat tűztek ki. A lapok, képekkel illusztrált különkiadásai egyöntetien méltatják az elhunyt pápa érdemeit. A világ minden sarkából részvétáviratok érkeznek. Az új pápát 62 bíborosból álló gyülekezet választja meg. Közülük 52-öt az elhunyt emelt erre a rangra. 35 bíboros olasz, a többi más nemzetiségű. A gyülekezetet 18 nap múlva hívják össze, hogy a világ összes katolikus bíborosai Rómába jöhessenek.

Vatikán, február 10. (Rador.) A Szent Péter téren már a hajnali órákban elterjedt a halálhír és a hívők megrohamozták a svájci testőröket, akik csak megerősíteni tudták azt. A tömeg fájdalomában térdre hullt és „O mio dio” kiáltásokat hallatott. A Vatikán felé vezető utcákat hatalmas tömeg lepte el. A Vatikán kapui zárva vannak, a svájci testőrség zászlóját gyászfátyolba vonták. A Szent Péter templom feldszítését megkezdték. A vatikáni rádióállomás latin, francia, angol és olasz nyelveken állandóan ismétli a hírt: A pá-

Keren Kayemeth perselyverseny

Ingyenes utazás a perselytulajdonosok részére

Cluj, február 10. Attól a gondolatól vezéreltetve, hogy minden egyes házban, amelyben az épülő ország hirnöke, a kétfelhér persely az ügy nagyságához méltó megbecsülésben részesül, bevigyük nemzeti intézményünknek üdvözlétét és valamennyiünkönkről való gondoskodásának jeleit, — a Keren Kayemeth Leiszrael jeruzsálemi főirodája persely tulajdonosok ingyenes Palesztina utazását teszi lehetővé. Ezen utazás feltételei a következők:

1. Akinek perselyéből 1939 január 1-től június 30-ig legalább 600 lej, vagyis havonta átlag 100 lej volt a perselyében, résztvesz a július hó első napjaiban tartandó sorsoláson.

2. Minden 500 ilyen persely tulajdonos között sorsolnak ki egy nyeremet, amely áll egy hajójegyből, valamint 2 heti tartózkodás, ellátás és szakszerű kalauzolás Palesztinában.

3. Ahányszor 500 ilyen perselytulajdonos lesz, annyi nyeremet ad a Keren

Kayemeth, annyi személy részére kínálkozik lehetőség arra, hogy mint a Keren Kayemeth jeruzsálemi főirodájának vendége, megtekintse az épülő országot.

4. Ha valakinek a perselyében a jelzett idő alatt több, mint 600 lej volt, úgy az illető ahányszor vesz részt a versenyben, ahányszor 600 lejt hozott fel perselye.

5. A versenyt az egész világon lefolytatja a Keren Kayemeth és annak nyertei együttesen a nyári hónapokban a szabadságidő alatt tekinthetik meg az országot.

Bővebb információkat az egyes KKL irodák, illetve KKL biztosok adnak.

Magyar Fényképezés 1939., pompás nagy albuma 330 lei. Höllrigl: Régi magyar ruhák új Offic. kisalbum 92 lei. Palotay: Magyar népviseletek albuma 165 lei. Sefcsik: A fényképezés eljárásai és alkalmazásai (szak-könyv, 104 recept, 163 ábra, 20 műtétel) 165 lei. Lepagenál, Kolozsvár. Postán utánvétellel. Kérjen új jegyzéket.

A NEMETÓ PROGRAM. A lése szerint az Rublee Berlinből és amelyet az értekezlet elé határozást tart. Birodalom koronázi le a zsidó a három meghívottak szerint levezényelt rendezett kivár következőket t. 1. Az évi k. zása. A pontos meg, de a német mint százezer évente, vagyis konferencia pezte.

Az egész zsidó kivándorlási h. közvetlenül h. fog állani. A z. kérdéseket ily zetek, a helyi köréből.

A memorandumet kormányv. vándorlás ügy. heti azt, ho. zsidóellenes p. ták, ellenkező. hogy az összes. kára kényszer. Különbség c. eddigi viszony. vándorlás elle. fogják gyakor.

2. Meg fog. amelyek közöt. azok a zsidók. tudnak kíván. amíg rájuk n. a részletek n. valószínűnek. tésnek német. tostitokt adn. tésitokt ter. egyéb intézke. a zsidók elszí.

3. A mem. elő a zsidó t. a zsidó tőke. tárgyalások a. körök kijelen. jelzett egyez. odáig menni. kötségekhez. séses összes. csásanak re. Németországt. Másfelől visz. ban a Schad. export-garant. ról.

Ily módon. lás finanszíro. pénzek segít. szükséges ö. fogják halad. Másfelől a mag. kéntes ad. Rublee-küldő. körei is úgy. dők kivándor. nemzetközi k. meg. Ezen k. között, amel. árnyszott elő.

Az Evian-biz. zeteközi köles. met érdekek. országokba. Rublee fe. máltá lord. tartásáról, a. Február 12-én. ság plenári. részletes j. tárgyalásair.

SZAZEZE DORLASRA HONAFOKI származó é.

napon belül ország zsidó kivár. tek leegysz. meggyorsít. tenek, amel. fog foglal. nem akarn. lamközi biz. latokat, ha.

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Emigránsok, menekültek

A NEMETORSZÁGI KIVÁNDORLÁSI PROGRAM. A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint az az emlékirat, amelyet George Rublee Berlinből hozott magával Londonba és amelyet az Evian-bizottság legközelebbi értekezlete elé fog terjeszteni, három meghatározást tartalmaz, amely a Harmadik Birodalom kormányának magatartását szövegezi le a zsidó kivándorlás kérdésében. Ez a három meghatározás mértékadó német körök szerint lehetőséget nyújt a német zsidók rendezett kivándorlására és áttelepítésére, a következőket tartalmazza:

1. Az évi kivándorlási kvóta meghatározása. A pontos számot még nem állapították meg, de a német kormány nem kevesebb, mint százezer zsidó kivándorlására számít évente, vagyis olyan száma, amely az eviani konferencia tárgyalásainak is alapját képezi.

Az egész zsidó kivándorlási munkát zsidó kivándorlási hivatal fogja irányítani, amely közvetlenül Göring marsall ellenőrzése alatt fog állni. A zsidó kivándorlással összefüggő kérdéseket ily módon kivonják a kerületi vezetők, a helyi hatóságok és a rendőrség ügyköréből.

A memorandum hangsúlyozza, hogy a német kormány a hozzájárulása a zsidó kivándorlás ügyének rendezéséhez, nem jelentheti azt, hogy a kormány megváltoztatja zsidóellenes programját. A nemzeti szocialisták, ellenkezőleg, el vannak szánva arra, hogy az összes zsidókat a birodalom elhagyására kényszerítsék meghatározott időn belül. Különbség csak annyiban fog fennállni az eddigi viszonyokhoz képest, hogy a zsidó kivándorlás ellenőrzését a központi hatóságok fogják gyakorolni.

2. Meg fogják állapítani a feltételeket, amelyek között a birodalomban maradhatnak azok a zsidók, akik belátható időn belül nem tudnak kivándorolni, vagy be kell várnok, amíg rájuk kerül a sor. Ezen feltételeknek a részleteit még nem közölték hivatalosan, valószínűleg tartják azonban, hogy az illetékes német körök hajlandók volnának biztosítani adni erről, hogy nem fognak góttakat teremteni a zsidók számára és egyéb intézkedéseket foganatosítani, amelyek a zsidók elszigetelésére irányulnak.

3. A memorandum egyezményt irányoz elő a zsidó tőke és vagyon transzferálására, a zsidó tőke-kivétel kérdése azonban későbbi tárgyalások anyagát fogja képezni. Illetékes körök kijelentik, hogy a memorandum által jelzett egyezmény semmiesetre sem fog odáig menni, hogy a kivándorlóknak az utiköltségekhez és az újra letelepítéshez szükséges összes költségeket fedező tőkét bocsássanak rendelkezésére deviza formájában a Németországban hátrahagyott vagyonból. Másfelől viszont nincs szó a memorandumban a Schacht-javaslatban követelt német export-garanciákról és nemzetközi kölcsönről.

Ily módon a németországi zsidó kivándorlás finanszírozása jelentős mértékben külföldi pénzek segítségével fog történni. Az ehhez szükséges összegek mindenestre jóval túl fogják haladni azokat az összegeket, amelyek fölött a magán-szervezetek rendelkeznek, önkéntes adományok összegyűjtéséből. A Rublee-küldetés és az Evian-bizottság más köröi is úgy vélik, hogy a németországi zsidók kivándorlása és áttelepítése csak nagy nemzetközi kölcsön segítségével valósítható meg. Ezen kölcsön és az eredeti Schacht-terv között, amely ugyancsak nemzetközi kölcsönt irányzott elő, nincs semmilyen összefüggés.

Az Evian-bizottság tagjai által javasolt nemzetközi kölcsön teljesen független lesz a német érdekektől és kizárólag a zsidóknak új országokba való letelepítését fogja szolgálni. Rublee február 6-ikán részletesen informálta lord Wintertont Németország magatartásáról, a zsidó kivándorlás kérdésében. Február 12-ikén ül össze az államközi bizottság plenáris értekezlete, amelyen Rublee részletes jelentést fog tenni németországi tárgyalásairól és megfigyeléseiről.

SZÁZEZER ZSIDÓT AKARNAK KIVÁNDORLÁSRA KÉNYSZERITENI A NYARI HONAPOKIG? Mértékadó berlini körökből származó értesülések szerint a Gestapo 14 napon belül kérésztül akarja vinni a németországi zsidó kivándorlás reorganizálását. A zsidók kivándorlását a kivándorlási rendeletek leegyszerűsítésével akarják jelentősen meggyorsítani. Központi utlevél-irodát létesítenek, amely az összes kivándorlási ügyekkel fog foglalkozni. A német kormánykörök nem akarnak várni addig, amíg a londoni államközi bizottság letárgyalja a berlini javaslatokat, hanem már a közel napokban hoz-

zálnak annak a programnak a megvalósításához, mely az összes német zsidók kivándorlására irányul.

Beavatottak tudni velük, hogy elsősorban annak a 30 ezer zsidónak kell kivándorolnia, akiket november 10-ike óta koncentrációs táborokba vittek és egy részüket feltételes módon szabadon bocsátották időközben. A családtagokat is beleszámítva, ez százezer zsidó léleknek felel meg. Hír szerint ezeknek hat hónapon belül el kell hagyniuk Németországot. Az új központi utlevél-iroda ugyanazon irányvonalak szerint fog dolgozni, mint a Bécsben működő kivándorlási hatóságok, amelyek az ausztriai zsidóság egynegyedét toloncolták már ki. A pénzügyi kérdéseket a németországi zsidó szervezetek kell elintézzék.

Kivándorlási szakértők körében technikailag is lehetetlennek tartják százezer zsidónak hat hónapon belül való kivándorlását,

A zbaszini menekült tábor likvidálása

Mint ismeretes, a Lengyel- és Németország között létrejött egyezmény értelmében azok a lengyel állampolgárok, akik jelenleg Zbasziban, vagy más lengyelországi helységeben tartózkodnak, beutazási engedélyt kapnak Németországba, hogy rendezzék ott anyagi ügyüket és magukkal hozzák hozzártartozóikat. Az ezzel kapcsolatos összes ügyek szabályozására lengyel-német vegyes bizottság alakult. Az első csoport, amelynek megengedik a Németországba való ideiglenes visszatérést, ezer emberből áll és a varsói segélybizottságot kötelezték arra, hogy február 16-ig mutassák be az összes formulákat a lengyel-német bizottságnak. A további transzportok előre megállapított időközökben fognak elindulni, úgy, hogy az utolsó csoport legkésőbb július 31-ig fog utra kelni.

A németországi devizahivatalok a szóbanforgó lengyel zsidóknak és családjaiknak engedélyt fog adni lakásberendezési, szükségleti tárgyaik, orvosi műszereik, ipari gépeik és egyéb értéktárgyaik kivételére. Igazolniuk kell azonban, hogy ezeket a tárgyakat 1938. október 28-ika előtt szerezték. Összes pénzelket azonban, még azokat is, amelyeket ingó, vagy ingatlan vagyonuk eladásával szereztek, a Dresdner Bank-ban kell lefizessék zárolt számlára. 1939. július 31-ike után a két kormány megkezdte ezen befizetések elszámolását és akkor fogják megállapítani a transzfer módozatait.

Az eddig közölt rendelkezések értelmében a Németországból elűzött zsidóknak csak a feleségeik és 18 éven aluli gyermekeik térhetnek vissza Lengyelországba. A szülők és a 18 éven felüli gyermekek sorsa igen tragikus. Ezeket az embereket a teljes megsemmisülés fenyegeti, ha nem teszik lehetővé számukra a Lengyelországba való visszatérést.

Az egyezményről szóló első híradások úgy a lengyelországi és a németországi zsidók, mint a kiűzöttek körében azt a reményt keltezték, hogy emberi módon fogják megoldani ezt a tragikus kérdést. Az elűzöttek azt hitték, hogy visszatérhetnek németországi munkahelyeikre. Az egyezmény egyes pontjainak alapos megvizsgálásából kiderül, hogy helyzetük nem változott meg lényegében, miután minden pénzüktől megfosztják őket, még a lengyelországi utiköltséget sem fedezhetik saját pénzükből és később is a lengyel zsidók segítségére lesznek ráutalva ahhoz, hogy Lengyelországba visszatérve, új életet kezdhesseken. A varsói segélybizottság, amelynek élén dr. M. Schorr főrabbi áll, megállapította, hogy az elűzötteknek csak az utazáshoz is hatalmas összegekre van szükségük. A bizottság ezért az egész világ zsidóságához felhívást intéz, hogy hozzájárulásával tegye lehetővé a zbaszini menekültek kiszabadítását.

AZ AMERIKAI HIAS VEZETŐI PARIZSBAN. Ábrahám Herman, az amerikai Hias elnöke és John L. Bernstein, a Hias alelnöke és külföldi tevékenységének irányítója Párizsba érkezett az európai zsidó kivándorlás kérdésének tanulmányozása és a Hias-szal együttműködő kivándorlási intézmények vezetőivel való tárgyalások céljából. A Hias, mint ismeretes, szövetségben áll az ICA-val és a Hicem társaság a végrehajtó szerve ennek a két testületnek a zsidó kivándorlási munkában.

A Hias 1885-ben kezdte meg tevékenységét Amerikában a zsidó bevándorlók támogatásával, amelyek számára otthonokat és munkaközvetítő irodákat létesített. A legregibb és a legnagyobb zsidó társadalmi intézmény Amerikában és szigorúan demokratikus elvek alapján működik. A háború kitörése idején 150 ezer tagja volt már a szervezetnek. A háború alatt kezdte meg tevékenységének nem amerikai országokra

eltekintve attól, hogy a pénzügyi eszközök sincsenek meg ehhez. Berlini zsidó körökben inkább félelem és borulátás vett erőt az embereken, mint optimizmus a Rublee-küldetés elutazása után.

AZ ANGOL KORMÁNY KINEVEZTE A GUYANA-BIZOTTSÁG TAGJAIT. A gyarmatiügyi hivatal hivatalosan közli, hogy az angol kormány, az Egyesült Államok kormányának hozzájárulásával Sir Crawford Douglas-Jones volt guyanai gyarmatiügyi miniszter és Sir Geoffrey Evanst, a trinidadai Imperial College of Tropical Agriculture volt vezetőjét és a kewi Royal Botanic Garden jelenlegi gazdasági vezetőjét nevezte ki a szakértő bizottság tagjává, amely rövidesen angol Guyanába utazik, hogy az amerikai és angol kormány megbízásából tanulmányozza az ottani kolonizációs lehetőségeket a menekültek letelepítése szempontjából.

(Charbin és Japán) való kiterjesztését, majd a békekötés után a kelet-európai országokban, elsősorban Lengyelországban, majd Romániában, Litvániában és Lettországnak látott munkához. Kivándorlók tizezreit hozta kapcsolatba Amerikában élő rokonaikkal és több száz zsidó kivándorló került Amerikába a Hias segítségével. A zsidók letelepítésére irányuló tevékenysége ma már nemcsak Amerikára szorítkozik, hanem Észak-Amerika és Dél-Amerika különböző országaira is kiterjed, legújabbán pedig más kontinenseken is dolgozik a Hias.

A LENGYELORSZÁGI ZSIDÓ KIVÁNDORLÁSI SZERVEZET TEVEKENYSÉGE. A JEAS, a HICEM testvérszervezete, a lengyelországi zsidók kivándorlási társasága, jelentést tett közre 1938. évi tevékenységéről. Az elmúlt évben a JEAS díjtalanul 4550 embernek szerzett külföldre szóló utlevéletet, 3673 emigránst részesített támogatásban, köztük 80 menekültet a zbaszini táborból, akik közül 50-et hozzásegített a Palesztinába és más tengerentúli országba való kivándorláshoz. 1690 hajójegyet szerzett a JEAS az elmúlt évben kivándorlók számára. A HICEM-alapból 200 ezer zlotit fordított arra, hogy elszakadt családtagok között helyreállítsa a kapcsolatot, utiköltséget juttasson német menekülteknek, előmozdítsa az ifjúsági elemek kivándorlását Palesztinába, elősegítse a chalucok kiképzését, stb.

SVÉD BÍRÓSÁG ÍTELETE EGY ZSIDÓ MENEKÜLT JAVÁRA. Borasban a napokban hozott ítéletet a bíróság egy németországi zsidó cég követelése ügyében, amelyet egy svéd sörgyárral szemben tartott fenn. Egy Kaufmann nevű németországi zsidó kereskedő 1938. novemberében kénytelen volt elmenekülni Németországból és jelenleg Londonban tartózkodik. A német hatóságok a cég árja prokuristáját nevezték ki az üzlet vezetőjévé. A cég zsidó tulajdonosa pert indított svédországi követelése ügyében. A svéd bíróság ítéletében egy döntött, hogy a követelés a zsidó tulajdonost illeti meg.

KÉTSZÁZÖTVEN MENEKÜLT GYERMEK ERKEZETT BELGIUMBA. A napokban 250 németországi zsidó gyermek érkezett Belgiumba. A csoportot a belga vöröskereszt fogadta és részesítette támogatásban. A gyermekek legnagyobb részét brüsszeli és antwerpeni családoknál helyezik el.

Csehszlovákia

AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁGI REVIZIO. A csehszlovák kormány rendelete az állampolgársági revizióra és az emigránsok kiutazására vonatkozólag nagy megütözést váltott ki a zsidó lakosság körében, különösen azon szudetavidéki zsidók között, akik a német csapatok bevonulása előtt menekültek el. Ezek a rendeletek ugyan nem „zsidótörvények”, ellenkezőleg, a hivatalos tényezők hangsúlyozzák, hogy a rendelet nem tesz különbséget fajok, felekezetek és nemzetiségek között, gyakorlatilag azonban kizárólag zsidókat érint. Különösen veszélyesnek tartják azt a körülményt, hogy a rendelet által valószínűleg megsemmisítették azokat a biztosítékokat, amelyeket a müncheni egyezmény alapján az állampolgárságok, optálási és otthon-jog tekintetében vállalt a csehszlovák kormány.

A csehszlovák lapok pártállásuk szerint foglalnak állást a rendeletekkel szemben. A Lidovi Novini azt írja, hogy a rendeletek oka elsősorban a mai nemzetközi helyzetben ke-

Béna 60 éves korában a REUMA miatt

Igen tevékeny életet folytatott. Azonban 60 éves korában a reuma letérte. Nem tudta behajtani térdait. 18 hónapi rettenetes szenvedés után elkezdte Kruschen sókat szedni. Rövid néhány hét múlva megszűntek a fájdalmak és újra képes volt járni. Ezt a hőlyget odaszögezte a térdekben felgyülemlett hígúsav. Kruschen ásványi sók keveréke, amely egyike feloldja a hígúsav hirtályait, míg másika elősegíti azok kiválasztását. Szedjen Kruschen sókat. Két hét múlva csodálkozni fog ezen sok a tékony hatásán. Kérje gyógyszerésztől a Kruschenent. Nagy üveg 95, kis üveg 60 le.

resendő. A mai viszonyok nem engedik meg Csehszlovákiának, hogy menedéket nyújtson az emigránsok számára. Miután az emigránsok főleg zsidókból állnak, a rendelet ily módon a zsidókérdésre vonatkozik. Mindenestre a történelmi országokban nem öltött oly éles formát a zsidókérdés, mint a köztársaság más részeiben. A kormány munkájában lesz régebbi rendeletek alapján időleges korlátozásokat bevezetni az ipari üzemek irányításában. Az állampolgársági revizió első sorban zsidó származású egyének jönnek számításba, akiknek szülei mindkét ágon zsidók voltak. Ami az emigránsokat illeti, ez a kérdés az állam nemzetközi érdekeivel függ össze. Elsősorban németországi, lengyelországi és magyarországi menekültekről van szó. Bizonyos kivételeket azonban alkalmazni kell, különösen azoknál a gazdag zsidóknál, akik készpénz készletükkel élnek, valamint azoknál a szakembereknél, akiket közvetlen érdekek fűznek Csehszlovákiához. Egy kis állam nem oldhatja meg a zsidókérdést a radikális elemek kívánsága szerint, hanem csak a lehetőségek keretében. Különösen akkor, ha a szóbanforgó kisállam jelentős mértékben függ a világtól. Románia például — írja a lap, — azt kívánja, hogy nemzetközi együttműködés útján oldják meg a zsidókérdést. Ezt a utján és egészséges felfogást Csehszlovákia is magáévá teszi.

KONCENTRÁCIÓS TÁBOR POZSONY MELLETT. Párizsból közlik azt az értesülést, hogy Pozsony mellett koncentrációs tábort állítottak fel, amelybe kizárólag zsidókat szállítanak be.

HOGYAN HASZNALJAK FEL A MENEKÜLTÉK JAVÁRA MEGSZAVAZOTT ANGOL KÖLCSÖNT? Stafford-ot, a Runciman-küldetés volt tagját, megbízta az angol kormány azzal, hogy ellenőrizze az emigránsok javára megszavazott angol kölcsön hováfordítását. Kétszáz fontot kapnak a többé-kevésbé nincstelen kivándorlók a hivatalos kurzusból való minden levonás nélkül. Nagyobb deviza-engedélyeknél 30 százalékos adót vonnak le. Ezeket az összegeket a nincstelen emigránsok javára fordítják. A pénz Londonban maradnak és az emigránsok csekkj ellenében és a Prágában lefizetett készpénzről szóló bizonylat alapján vehetik azt fel.

Oroszország

ZSIDÓ IROK KITÜNTETÉSE. Mint ismeretes, a szovjet kormány magas kitüntéseket osztott szét a jelesebb költők és írók között és ezek között van Perez Marmisch, az ismert jiddis lírikus és drámaíró, akinek műveit több nyelvre is lefordították. Marmisch a legmagasabb kitüntetést, a Lenin-rendet kapta. A többi kitüntetettek között is szerepelnek jiddis írók, így Leib Kvitko meseíró, aki a vörös zászló rendjelet kapta, Dávid Hofstein, aki héber verseket is ír és még mások.

ját, bi...
nyelri...
Ezek a...
átalak...
készen...
ezért...
saját...
éret...
tart...
amely...
hogy...
nem...
de az...
és az...
má...
nyuló...
stea...
szes...

egért az...
bebo...
masz...
Utána...

trajza és mun...

Ralli Achilles...
püspöki...
Milánó...
szület...
Ró...
20-án...
milánói...
Szent...
ője, és...
számos...
Nem...
okja és...
vati...
lett. 1938...
gálónak...
küld...
és a...
megköt...
Obben...
minősé...
a szov...
elleni...
21-ben...
milánói...
6 nap...
mulva...
pá...

lateráni...
egyez...
az olasz...
állam...
fennáll...
vitas...
nehéz...
XI...
ikói, or...
szorszá...
ági egy...
házd...
tudomá...
nyos...
főiskol...
állított...
ai Gerg...
egy-eg...
gye...
miatt...
„Misz...
el ruhá...
ták fel...
ében...
„Mortalium...
rajában...
szögezte...
aggal...
Románia...
gyelorszá...
gall és...
konkord...
átumot...
eltettek...
szociális...
Anno...
„Nova...
a ház...
élet...
tiszt...
és a ne...
velésr...
szóló...
körele...
ve.

uár 14-én...
ünne...
ek 17. é...
vfordul...
ó...
Osservatore...
Rolo...
los lapja...
ünne...
g. A va...
sánapra...
már nem...
érhette...
és szin...
te elpusz...
zete fel...
mondta...
orában...
csendes...

rseny

részére...
kinálko...
gy mint...
a Keren...
főirodáj...
ának ven...
ülő orszá...
got.

helyében...
a jelzett...
lej volt...
gy az...
zt a vers...
nyben...
tt fel p...
selye.

sz világon...
lefoly...
és annak...
nyerte...
ónapok...
ban a sza...
etik meg...
az or...

az egyes...
KKL...
osok adn...

1939. pompás...
nagy...
rég Magyar...
ruhák...
Palotay...
Magyar...
5 lef. Sef...
sik: A...
alkalmaz...
ai (szak...
bra, 20...
mfmell...
vár. Post...
útan...

HIREK

Időjárás-jelentés. A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint mára a következő időjárás várható: Csökökenő, majd emelkedő légnyomás, váltakozó felhőzet, enyhe légáramlás, csapadék északkeleten, változatlan hőmérséklet, ködrehajó irányzat.

Egy chilei fiu hőstette. Newyorkból jelentik: A chilei borzalmas földrengés egyes megható részletei most kerülnek felszínre. Így igen sokat irnak az amerikai lapok egy 15 éves fiu hőstetéről. Amikor az első rengések döbentették meg a város lakosságát, ez a 15 éves gyerekmber egyenesen az Elektromos Művek központjához futott és kikapcsolta az áramot. Ezzel nagy tűzveszélyt hártott el. Amikor a tűzoltóság összedült épületromok eltakarításához fogott, ott találták a kislfiut holtan, meredt keze még mindig görcsösen tartotta a kapcsolót. Nevét nem sikerült megállapítani.

Hatszáz millió lej értékű parasztpamutot importál a Szövetkezeti Központ. Megírjuk, hogy a Szövetkezeti Központ 600 millió lej értékű parasztpamut kedvezményes importjára kapott engedélyt a kormánytól, amelyet a külföldön már meg is rendeltek. A Szövetkezeti Központ március végéig hetenként 100.000 csomagot akar behozni és szétosztani a szövetkezetek között. Az importált pamutot a Szövetkezeti Központ a kolozsvári és nagyszabeni vámvivatalokhoz irányítja és innen osztják szét az egyes szövetkezeteknek.

Titokzatos lopás történt a kolozsvári dohánytörszében. A Marechal Foch uca 47 szám alatti házban levő dohánytörszéből, amely Weisz Berta tulajdona, titokzatos módon együtt 2700 lej készpénz és nagyobb mennyiségű bélyeg. A károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást, amelynek során ma délelőtti órákban vett egy kolozsvári ismert nőt, akit a pénz és a bélyegek ellopásával gyanúsítanak. Kihallgatás folyamatban van. A trafikós nő pontos kárának összeállítását is most végzi a rendőrség.

Kiadták a letartóztatási végzést a „szó” betörőbanda ellen. Bucarestből jelentik: A Rahovei negyedben egy Gh. Gandac nevű 19 éves fiatalember féltékenységből leszúrta Lina Vitzel nevű 15 éves barátnőjét, akit azzal gyanúsított, hogy fivérével, Marin Gandaccal is szerelmi viszonyt tart fenn. A gyilkost letartóztatták.

Féltékenységből megölte barátnőjét. Bucarestből jelentik: A Rahovei negyedben egy Gh. Gandac nevű 19 éves fiatalember féltékenységből leszúrta Lina Vitzel nevű 15 éves barátnőjét, akit azzal gyanúsított, hogy fivérével, Marin Gandaccal is szerelmi viszonyt tart fenn. A gyilkost letartóztatták.

Itt az új angol motoros torpedónaszád. Londonból jelentik: A southampton-lythei „British Power Boat Co Ltd.” az elmúlt héten mutatta be új motoros torpedónaszádját. A 35 tonnás kis hadigépjármű világ leggyorsabb haditengerészeti hajója. Három, egyenként 1000 lóerős, „Merlin”-rendszerű Rolls-Royce-motorja, a 21,7 méter hosszúságú csónakot 45 csomósebességgel maximális kifejtésére teszi képessé. Átlagos 22 csomós sebesség mellett 1600 km. hatósugara van. Fedélzetén három könnyű léghárító löveg áll a kis lövedékek ellen védett forgó páncéltornyokban. Teljes felszereléséhez továbbá vagy két 21 hüvelykes, vagy négy 18 hüvelykes torpedószárazító cső tartozik. Továbbá 12, buvámaszád elleni harcra szolgáló, „mélypatron”, valamint a szükségelt „fistfejlesztő”. A fedélzet teljesen mentes minden felépítménytől és a parancsnoki kormányhid alacsony, áramvonalas fülkék álcázásánál és színvonalánál fogva alig észlelhető. A rádió és távbeszélő vevő- és adó-készülékek zseniális berendezéssel a hajó belsejében vannak elhelyezve. A hajótestet a fedélzet alatt, ortól a farig végigjárható folyosó szeli ketté, melynek mentén, a 2 tiszt és a legénységi álmotnyból álló személyzet elhelyezésére szolgáló két kabin, konyha, municióraktár, rádiófülke fekszik. A kis motoros hihetetlen mozgékonyasága a legmeglepőbb. A próbánál pl. 44 csomós sebesség mellett, 180 fok alatti fordulathoz, csupán 16 másodpercnyi időre volt szüksége. Acceleratioja is eddig ismeretlen méretű. Így 10 csomótól 40 csomós sebességig kb. 7 másodpercig volt szüksége. Két motor kikapcsolásával, 6-7 csomóval a kis torpedónaszád ugyszólván hangtalanul képes megközelíteni, különösen az éj leple alatt, bármely nagy egységet. Alacsony fedélzete, mély fara, alig kiemelkedő hajóorr még nappal is nehezen észrevehetővé teszi. Sekély járatánál fogva aknakeresőnek, vagy rakónak is felelté alkalmas. Gyorsasága pedig még a legsebbebb torpedóromboló is veszélytelennek mutatja. A „British Power Boat Co.” huszegynéhány hasonló egységet épít az admirálisitás számára. De az USA is próbarendelést eszközölt. A svéd és németalföldi haditengerészeti vezetés pedig szintén 2-2 naszádot rendelt.

TUDNIVALÓK A BEJELENTÉSI LAPOK KÍTÖLTÉSÉRŐL. A háztulajdonos köteles mind a saját, mind lakói családtagjait bejelenteni. A bejelentési lapok a következőképp töltendők ki: A jobb felső sarokban a háztulajdonos neve, foglalkozása és a lakás címe. Balfelől az egyes rovatokba számolás nélkül először a háztulajdonos és családtagjai jegyzendők be. Ezután jönnek a lakók és családtagjaik és pedig: 1. számú lakó és hozzátartozói; 2. számú lakó és hozzátartozói, stb. A bérlet csak abban az esetben állít ki bejelentési lapot, ha lakrészből albérletbe adott ki lakást. Az iv kitöltése úgy történik ez esetben is amint fentebb részleteztük.

Minden vasuti állomáson menetrendet kell kifüggeszteni. Bucarestből jelentik: A CFR intézkedett, hogy minden állomáson könnyen áttekinthető menetrendet és díj-szabástáblázatot fűggeszzenek ki.

Magyarországról becsempészet árut kobozott el a szatmári vámvivatal. Szatmárról jelentik: A szamosdombi csendőrség megfutamított több gyanús egyént, akik a sötétség védelme alatt a magyar határ felől Romániába tartottak. Futás közben a menekülők két faladát dobtak el. A csendőrség a ládákat átadta a szatmári vámvivatalnak. Itt megállapították, hogy azok mintegy félmássa sulyu, fehérfehérből készült műfogak, továbbá különböző fogászati felszerelést és anyagot tartalmaznak. Nyilvánvalóan csempészés történt, jölehet ezt az árucikket minden nehézség nélkül is be lehet hozni az országba, azonban csempészetűn ocsóbb a beszerzése. A vámvivatal a 150-200.000 lejre értékelt árut elkobozta és a csempészek kiltére vonatkozólag megindította a vizsgálatot. Véleménye szerint a csempészek Szatmárra akarták az értékes árut behozni, ebben azonban a szamosdombi csendőrség megakadályozta őket. A csempészeknek egyébként sikerült megszökniök.

Nincs többé ingyen-lakás. Szatmárról jelentik: A város vezetősége elhatározta, hogy bárházaiban megszünteti az ingyen-lakás rendszerét. Mindenki, legyen az bármilyen magasrangú állami, vagy megyei tisztviselő, akár pedig a hadsereg tagja, ezentul lakbért köteles fizetni. Eddig ugyanis a legszébb lakásokat, jogos járandóság címén ingyen tartották elfoglalva, úgyhogy a város sulyos összegeket fizetett rá értékes bérházaira. Ez a drákói szigorúsága, de igazságos intézkedés számos köztisztviselőt érint, akik sorra megfellebbezték a város határozatát.

Rezik Alice zongoraestélye. Kedden este a róm. kath. gimnázium dísztermében egy fiatal és nagytehetségű kisleány mutatkozott be hatalmas műsorral. Az alig 15 éves leányka városunk híres zeneigazgatójának, Rezik Károly karmesternek gyermeke és tanítványa. Reziknél már megszoktuk a nagy méreteket és azt is, hogy nem ijed meg semmiféle nehézségtől. Bizonyára neki köszönhetjük, hogy leánykája nagy művészeket is megszégyenítő zongora-zenekari művekkel állott a pódiumra. A Schumann zongoraver-senynek és Liszt Fantáziájának előadása nagy és fázasztó teljesítmény még erős testi adottságokkal bíró férfinek is, hát még egy zsenykorban lévő leánykának. Rezik Alice végig játszotta nehéz műsorát anélkül, hogy fizikuma, vagy emlékezőtehetsége cserben hagyta volna, ami már magában is kétségtelen bizonyítéka adottságainak. Kitiünó ritmussal és muzikalitással rendelkezik s fő-lényes technikáját pedig különösen a Schumann koncert kadenciájában és a harmadik tételében csillogtatta. A szolo számok közül Chopin f-moll noktürnjét játszotta szívhez szöloán. Játsszotta még: Scarlatti szonátáját és Jongen szindus Hangverseny-etüdjét, majd ráadásul Bartók román táncait. Babér kosárral és sok virággal halmozták el a fiatal művésznőt. A bizonyára nem kevés nehézséggel összehozott kitiünó zenekar Rezik biztos vezetésével kíséerte a szölistát, sőt önálló számmal Mendelssohn: Hebridákkal nyitotta meg a szépen összeállított műsort.

Uránia Mozgó Hófehérke és a hét törpe

Nagy nehézségek árán sikerült a film et még néhány napra Clujon tartani. Mindenké nézze meg WALT DISNEY rag jogóan szép alakítását, mely páratlan a maga nemében. Ilyen film még nem volt és nagyon sokáig nem is lesz!

ELŐADÁSOK KEZDETE VASÁRNAP DELELŐTT 11 ÓRAKOR!

Hivatali szobájában szívzselhűdést kapott Csikvármegye prefektusa. Csikszereadából jelentik: Targikus haláleset keltett általános részvételt. Victor Mihail ezredes, Csikvármegye prefektusa tegnap hivatali szobájában szivrohamot kapott és az orvosok mentési kísérlete eredménytelen maradt. A prefektus meghalt. A tragikus hirtelenségi haláleset mely részvételt keltett.

Áthelyezések. Szatmárról jelentik: A pénzügyminisztérium Pop Simiont, a szatmári pénzügyi gárda vezetőjét, valamint Cazan Gheorghie pénzügyi főtisztviselőt szolgálati érdekből Kolozsvárra helyezte át. Mindkét főtisztviselő Szatmáron köztisztviselőben állott és nagy rokonszenvenek örvendett.

A Zsidó Uj Kelet honpapi számával egyidejűleg megjelenő Zsidó Iparos mellékletre.

Dr. Abraham Lajos nőgyógyász-sebész hazaérkezett, rendelését ismét megkezdte. Cal. Reg. Ferdinand 43-45. Telefon: 3090.

Elkapta a gép a munkást és alaktalan hústömeggé örülte. Piatra Neamtából jelentik: Hanyagság következtében a Radys deszkagyárban egy Nicolae Bucataru nevű 19 éves munkást elkapott egy gépszalag. A szerencsétlen fiatalembert alaktalan hústömeggé örülte a gép.

Kitiltották Lengyelországból a Danziger Vosposten-t. Varsóból jelentik: A lengyel hivatalos lap tegnapi számában közölte a beügyminiszternek azt a határozatát, mellyel megtiltja Lengyelország egész területén a Danziger Vosposten című danzigi nemzeti szocialista lap terjesztését és árusítását.

Uj angol-magyar szótár, Biró-Willer-Fest új kiadása, magyar-angol és angol magyar egyben, 655 lap, vászonkötés, 264 lei. Kelemen: Német-magyar, magyar-német egyben, papírk. 198, vászon 264 lei. Ujváry-Veiledits teljes francia-magyar és magyar-francia szótár, papírk. 139, vászon 198 lei Lepagenál, Kolozsvár. Postán utánvétel. Kérjen teljes nyelv- és szótárjegyzéket.

Nagyvárádon a Carmel ort. kóser étterem
ארטה. כשר
(Bul. Regele Ferdinand 3, Heymann-udvar, telefon 1400) a né. közönség rendelkezésére áll. Fővárosi nivó. Országszerte elismert kitiünó konyha, szölo árak, figyelmes kiszolgálás. — Esküvők és bankettek rendezését vállaljuk.

Clujon központban

(a főtéren vagy a főpostáig terjedő utvonalon) legalább két kirakattal rendelkező

üzlethelyiséget keresek

Ajánlatokat „Lelépést fizetek” jelígre a kiadóhivatal továbbít.

Százötvenmillió dollárba került eddig a newyorki világhiállítás

Az április 30-án megnyíló newyorki világhiállításra Amerika összetoborozza a világ minden értékét, hogy bemutassák, miként képzelik a jövő boldog világát. Erdekese már a világhiállítás helyének megválasztása is. A kiállítás ötszáz hektáros területen épült a hajdani Flushing Meadow helyén, a brooklyni oldalon. Másfél év előtt még ez volt Newyork legszörnyűbb negyede, amennyiben ott volt a nyolcmillió metropolis szennyvíztelepe. A csatornának salakját harminc méter magasra hányták fel, hogy a kis Flushing River víze feloldja és elhordja.

Newyork már régebben hozzákezdett ennek a résznek parkozásához. A partok tisztítása és szépitése máig 371 millió dollárjába került Newyorknak. A világhiállítás helyén két mesterséges tavat teremtettek, azonkívül 10 ezer fát ültettek, azonfelül, hogy utakat, hidakat építettek, kiszélesítették és kimélyítették a Flushing folyócska medrét. Newyork városa most újabb 50 millió dollárt szavazott meg arra, hogy a világhiállítás megtartására alkalmassá tegyék ezt a helyet. Háromszáz házat lebontottak és nyolc óriási gép dolgozik éjjel-nappal a földtöltési munkálatokon. Hétmillió köbméter fekete salakot használtak fel idáig területkiegénylítés munkára, majd teherautók százaai termőföldet hoztak erre a rétegre, hogy szép gyepgazsított és virágoskerteket varázsoljanak a hajdani szennyvíztelep helyére. Tavaly márciusban a mérnökök átadták a terepet az építészeknek, akik először az igazgatósági palota építéséhez láttak hozzá és ezzel a munkával 122 nap alatt végeztek.

A világhiállítás területén különböző zónákra osztják a helyesebb és könnyebb tájékozódás céljából. Minden ilyen csoport az emberi tevékenység valami különleges ágát öleli fel. Külön csoportban lesz a kormányzás, az ipar, a szállítás, a közlekedés, a gondolat terjesztése, a kereskedelmi és az adminisztráció. Minden csoportban a vezetőhelyet hatalmas épület foglalja el, amelyben különleges gépezetek mutatják majd a téma fontosságát az ember életében. Különösen nagyszabású lesz a gondolatovábbítás csoportja, amely a sajtó, a telefon, a rádió, a film jelenét és jövőjét mutatja be.

A kiállítás közepén két egészen újszerű mértáni alakzat vonja majd magára már messziről a figyelmet. Az egyik egy 61 méteres átmérőjű gömb lesz, amint az már ismeretes is, a másik pedig egy 218 méter magas tühegyes háromszög.

A kiállítás rendezősége úgy gondolja, hogy mintegy ötvenmillió látogató fogja felkeresni a világhiállítást. Vasárnaponként mintegy félmillió emberre számítnak. Már hozzákezdtek a közlekedési eszközök megszervezéséhez és három új földalatti vonalat építettek, amelyen óránként 80 ezer utast szállíthatnak. A vasutak óránként 18000, az autobuszok pedig 15 ezer utast tehetnek le a kiállítás kapujában. Magánautókon, repülőgépeken és hajókon mintegy 47.000 ember érheti el a világhiállítás területét, úgyhogy óránként 160.000 ember szállítása könnyen megvalósítható. A newyorki világhiállítás bemutatja a külföld sok-sok érdekes látványosságát is. A franciák teljesen élthűen felépítik a kiállítás területén a Montmartre egyik legjellegzetesebb terét és azon ugyan azok a kabarek, kávéházak és mulatók várják majd az amerikai vendégeket, melyek Párizs éjszakáját olyan vidámmá teszik.

Itéle

Cluj, febr...
vénység...
vetkező itél...
Pop Ioan...
ábilte.
Atofane...
háza.
Andrei V...
politikai j...
fegyháza r...
Uj Dumit...
pénzümbeté...
Anghelescu...
lej pénzümb...
tésre, Dum...
ezer lej per...
vesztésre it...
A többi...
7 évi kény...
vesztésre, ...
ezer lej per...
vesztésre, ...
10 évi pol...
hónapi fog...
5 évi poli...
xandru és...
ezer lej per...
vesztésre, ...
háza, 100...
titkári jog...
fogháza, ...
tötre, Bra...
Gherman ...
ras-Sipos ...
Traian 8

M a n

London...
nak csütö...
zest tere...
Londonba...
mufti pár...
zött. A m...
arab csop...
mérsékelt...
tekeztelen...
az első...
Malcolm...
ter a meg...
misztikus...
te, hogy ...
Ugyanc

Brüssze

lapokat ...
A lemond...
miniszter...
miniszter...
elnököt k...
Az Ha...
fesszor a...
bukatta...
terelnök...
megismét...
Remondás

Se ün

A korr...
Cluj, fe...
várra ér...
Ugyi alm...
akadémia...
mányba ...
teszi szü...
péyes fo...
Szamos ...
Sándor k...
tartomány...
redes, v...
Bornemis...
alpolgárm...
gazdasági...
kos tiszt...
A mini

Ítélet a kolozsvári légionárius perben

Cluj, február 10. A kolozsvári katonai törvényszék pénteken délelőtt egy órák a következő ítéletet hozta a légionárius perben:

Pop Ioant és Lascaianu Aurel halálra ítélték.

Atofanei Georget életfogytiglani fegyházra.

Andrej Vasile 7 évi börtönre és 10 évi politikai jogvesztésre, Boje Stefan 5 évi fegyházra és 10 évi politikai jogvesztésre, Uj Dumitru 12 évi börtönre, 10 ezer lej pénzbüntetésre és 5 évi politikai jogvesztésre, Anghelescu Grigore 8 havi fegyházra, 5 ezer lej pénzbüntetésre és 5 évi politikai jogvesztésre, Dumitruc Ioan 5 évi börtönre, 10 ezer lej pénzbüntetésre és 5 évi politikai jogvesztésre ítélték.

A többi vádlottak közül Andrioiu Georget 7 évi kényszermunkára és 10 évi politikai jogvesztésre, Dudur Dionizet 2 évi börtönre, 2 ezer lej pénzbüntetésre és 5 évi politikai jogvesztésre, Simeria Nicola 5 évi fegyházra, 10 évi politikai jogvesztésre, Morea Ioan 6 hónapi fegyházra, 2 ezer lej pénzbüntetésre és 5 évi politikai jogvesztésre, Opaschi Alexandru és Gornea Ioan 3 évi börtönre, 10 ezer lej pénzbüntetésre és 5 évi politikai jogvesztésre, Schiopota Damaschint 3 havi fegyházra, 1000 lej pénzbüntetésre és 3 évi politikai jogvesztésre, Costa Ioan egy havi fegyházra, Mesarosiu Alexandru egy évi börtönre, Brasoveanu Nicola 4 havi fegyházra, Gherman Octavian 8 havi fegyházra, Flures-Sipos Romulust egy havi fegyházra, Potra Traian 8 havi fegyházra, 4 ezer lej pénzbüntetésre és 4 évi politikai jogvesztésre, Tomus Mihai 4 évi börtönre és 1000 lej pénzbüntetésre, Neatá Spiridon 8 havi fegyházra, Pop Nicola 3 évi börtönre ítélték.

Palacean Ioan 6 havi fegyházra, Maniu Aurel 3 évi börtönre és 10 ezer lej pénzbüntetésre, Cota Gavril 3 havi fegyházra és 5 évi politikai jogvesztésre, Bejan Vasile 4 évi börtönre és 10 ezer lej pénzbüntetésre, Dendea Vasile 4 évi börtönre és 10 ezer lej pénzbüntetésre, Oitean Vasile 6 havi fegyházra, 3 ezer lej pénzbüntetésre és 5 évi politikai jogvesztésre, Trif Ioan 6 havi fegyházra, 5 ezer lej pénzbüntetésre és 5 évi politikai jogvesztésre, Ursachi Alexandru 2 havi fegyházra, 10 ezer lej pénzbüntetésre és 5 évi politikai jogvesztésre, Barbulescu Pantilimon és Prodan Dumitru egy havi fegyházra, Rusu Ioan 3 havi fegyházra, Dan Ioan egy havi fegyházra, Beju Georget egy évi fegyházra, 2 ezer lej pénzbüntetésre és 5 évi politikai jogvesztésre ítélték.

Kétezer lej pénzbüntetést kaptak a következők: Popsa Ioan (senior), Petea Aurel, Dambianu Octavian, Fehete Alexandru, Rusu Ioan, Silaghi Vasile, Storean Ioan, Juncu Nicolae és Vlad Ioan. Felmentették a következőket: Dobrescu Constantin, Dicu Petre, Pompiliu Ionita, Cristea Ioan, Stoicoiu Eugen dr, Popsa Ioan (junior), Dreve Petru, Pop Gavril, Lungu Augustin, dr Rusu Ioan és Bociu Iuliu.

Dr Boca Romulust 5 ezer lej pénzbüntetésre ítélték.

Megegyezés jött létre Londonban a mufti és Nashashibi tábora között

Az angol vezérkar főnöke Palesztinában

London, február 10. Az angol kormány csütörtökön délelőtt sikerült megegyezést teremtenie a Palesztina-értekezletre Londonba érkezett két arab küldöttség, a mufti pártja és a Nashashibi csoport között. A megegyezés értelmében mindkét arab csoport, egy a szélsőségesek, mint a mérsékelték, képviselőihez jutottak az értekezleten. Délután már meg is tartották az első érdemi tárgyalást.

Malcolm Macdonald gyarmatiügyi miniszter a megegyezéssel kapcsolatban, optimisztikus nyilatkozatot tett és kijelentette, hogy remény van a sikeres befejezésre. Ugyancsak Londonból közlik, hogy Mal-

colm Macdonald tegnap kihallgatáson jelent meg VI. György uralkodónál és informálta őt az arab delegációk újabb elhatározásáról.

Jeruzsálem, február 10. (Reuter.) Cort tábornok, a brit vezérkar főnöke tegnap Kairóból repülőgépen Jeruzsálembé érkezett, hogy szemlét tartson az ott állomásozó csapatok felett. Cort érkezése több helyen arab tüntetésre adott alkalmat, amely azonban egyetlen esetben sem vezetett összeütközésre a felvonultak és a karhatalom között.

melyek ünnepi események voltak.

A belga kormányválság

Lipót király összehívja a koronatanácsot

Brüsszel, február 10. (Radór.) A belga lapok a kormányválság foglalkoztatják. A lemondott Spaak utódjának Janson volt miniszterelnököt, Pierlot volt katolikus minisztert és van Zeeland volt miniszterelnököt kombinálják.

Az Havas jelentése szerint Martens professzor akadémiai taggá való kinevezése bukatta meg a kormányt. Spaak miniszterelnököt mélyen elkedvetlenítik az egyre megismétlődő támadások. A király, aki a lemondást elfogadta, hogy Spaak iránti

feltétlen bizalmát kifejezze, továbbra is őt bízza meg az ügyek vitelével. A sajtó egy része ebből arra következtet, hogy Belgiumban ismét hosszú kormányválság lesz, amelyet a kamara feloszlatása fog követni.

A kormányválság megoldására III. Lipót király államtanácsot hív össze. A hír belga politikai körökben nagy megnyugvást keltett, mert remélik, hogy az uralkodónak sikerül az ellentéteket elsimítani.

Serban földművelésügyi alminiszter ünnepélyes fogadtatása Kolozsváron

A kormányának különös gondja lesz Erdély specifikus érdekeire

Cluj, február 10. Pénteken délelőtt Kolozsvárra érkezett dr Mihail Serban földművelésügyi alminiszter, a kolozsvári mezőgazdasági akadémia rektora, aki az újjászervezett kormányba való kinevezése óta első látogatását teszi szülővárosában. A pályaudvaron ünnepélyes fogadtatás várta az új alminisztert. Számos előkelőség élen megjelent dr Vaida Sándor királyi tanácsos, dr Victor Hodor tartományi államtitkár, Manole Enescu ezredes, vármegyei prefektus, dr Sebastian Bornemisa főpolgármester, dr Adam Popa polgármester, dr Horvat kvesztor, a mezőgazdasági akadémia tanári kara, a tartalékos tisztek szövetsége, stb.

A miniszterek elegáns égszínkék uniformisát

viselő vendéget az akadémia tanári kara és a mérnöktestület képviselői, majd a tartalékos tisztek nevében dr Dumca Eugen volt vármegyei prefektus üdvözölték. Serban alminiszter hosszabb beszédében válaszolt. Hangsúlyozta, hogy Románia most a Nemzeti Újjászülés Frontjában találta meg 20 esztendő óta az igazi utat: a lelki egység útját. Vajda Sándor politikai iskoláját méltatta ezután, majd a kormány programjáról kijelentette: abban különbözik az eddigi programoktól, hogy ezt meg is fogják valósítani. Ennek keretén belül Erdély specifikus érdekei különös figyelemben fognak részesülni. Serban professzor végül az uralkodó áttetésével fejezte be beszédét.

A japánok meglepetésszerűen megszállták Hajnan szigetét

Tokió, február 10. (Radór.) A japánok meglepetésszerűen csapatokat tettek partra Hajnan szigetén és annak belseje felé menetelnek.

Amint Tokióból jelentik, a külügyminisztérium szóvivője, kijelentette az újságíróknak, hogy a japánok katonai okokból szálltak partra Hajnan szigetén, de további felvilágosításokat arra nézve, hogy hosszabb időre, vagy csak ideiglenesen akarnak ott tartózkodni, nem akart nyújtani. Beismerte, hogy Franciaországot nem értesítették erről. Arra a kérdésre, hogy Japán Németországgal és Olaszországgal közölte-e Hajnan megszállására irányuló szándékát, a szóvivő így felelt: „Természetesen”.

Tokió, február 10. (Radór.) Hajnan elfoglalása a japánok által arra való utalás, hogy a japán vezérkar biztosítani akarja a délkeleti partok hatékonyabb blokádját. Hajnan igen fontos hadászati szempontból Kuangai tartományt illetően, mert légiflottabázisul is szolgálhat.

Tokió, február 10. A Hainanból érkező japán jelentések szerint a japán csapatok partraszállása megiepte a kínaiakat, akik csak gyenge ellenállást fejtettek ki. A japánok semmilyen veszteséget nem szenvedtek.

A támadást két páncélos vezérhajó utján hajtották végre, amelyek két különböző ponton szállították partra a csapatokat. Félháromkor paratraszálltak az előőrsek és a jobbszárny, 3 óra 5 perckor pedig a bal-szárny, ahol a csapatok nagyrésze vonult fel.

Kigyuit és Ploesti felé folyik az előmlött nyerspetróleum

800 vagon nyerspetróleum tört fel a jinteai szondákban

Bucuresti, február 10. Mint azt tegnap jelentették, Tinteai községben a Steaua Románá vállalat elsőszámu szondájából nyerspetróleum tört fel. Háromszáz atmoszféra nyomás mellett néhány óra alatt több mint 800 vagon nyerspetróleum tört fel a szondából, elárasztva a vidéket. Nemcsak a vállalatot érte ezáltal tetemes kár, de a környékbeli földgazdákat is, akiknek házaik tönkretette az áradó olaj. A kitérést nagy erőfeszítések árán sikerült végül elfojtani.

A hatóságok széleskörű intézkedéseket léptettek életbe, ennek ellenére azonban ma délelőtt 10 órák a nyerspetróleum ismeret-

len körülmények között kigyúlt. Minthogy az olaj nagyrésze a Dambau és Teleagen partakon át Ploesti felé folyt el,

a lángok a város felé terjedtek. A part mentén számos ház kigyúlt és elégett. A környékbeli lakosság elhagyta a házakat és rémülten menekült a fenyegető lángnyelvek elől.

Pénteken délután 3 órák a lángok már három kilométerre voltak Ploestitől, bár a hatóságok újabb intézkedéseket tettek a tűz továbbterjedésének megakadályozására. Ploestibe és a környező falvakba összevonták a vidék összes tűzoltóegységeit.

Eletfogytiglani kényszermunkára ítélték a kackói rablógyilkosokat

Dicu Nicolae volt csendőrmester 15 évi fegyházat kapott

Cluj, február 10. Ma játszódtott le a büntető tábla Perjescu-tanácsa előtt az utolsó fejezete a szamosmegyei Kackó községben elkövetett rablógyilkosságnak, amely nemcsak végrehajtási módjában volt megdöbbentő, hanem egészen furcsa és egyedülálló esete az ország büntetőjogi történetének.

A „kackói rablógyilkosság” esetében a legfőbb bűntárs és felbujtó szerepét a közrend egyik megbízottja, Dicu Nicolae őrmester vitte, aki rablások végrehajtására egész büntetővezetést teremtett meg. A megdöbbentő rablógyilkosság, amellyel már többször foglalkoztunk, még 1937 elején történt. Dicu Nicolae dézsaknai őrmester rablóbandát alakított Hurducas Vasile dési külvárosi kocsmárossal, valamint Todor Géza vándor cigánnyal, hogy az őrmester járásában fekvő községekben raboljanak a tehetősebb emberektől. Az őrmester vállalta azt, hogy fedezze és előkészítse a terepet. Miután társai több kisebb-nagyobb lopást követtek el, az őrmester nagyobb szabású terv előkészítésébe fogott. A járáshoz tartozó Kackó község egyik szélén van öv. Ujfalvy Teréz kastélya, ahol az öregasszony leányával, Annával és kishúzámu személyzetével élt. Az őrmester — valamilyen rendeletre hivatkozva — elkobozta az öregasszony házából található fegyvereket, azután értesítette társait arról, hogy a terep elő van készítve: rabolják ki a kastélyt, ahol értesülése szerint 800.000 lejt és rendkívül sok drágaságot zsákmányolhatnak.

egyetlen egy csendőrt hagyott, de attól is elkobozta már a golyókat. Igéretének eleget is tett. A négy bűntárs Hurducas vezérlete alatt, az éj sötétjében szekerem megindult Kackó község felé. Természetesen, felkészültek minden zavaró eshetőségre. Három kilométerre a községtől, az utszélén hagyták a szekeret Muțui Pleanának, az egyik tettes társ vadházastársának felügyelete alatt, aki itt állapottában szintén velük tartott. Ők betörték az ablakot, nem törődve azzal, hogy zajt ütnek, mert hiszen senki nem zavarhatta munkájukban és álarconas bevonultak a ház ebédőljébe. Az asztalnál ült Ujfalvy Annus, aki azonban meglepő bátorsággal letépte az egyik rabló álarcát. Erre mind a négyen nekiesetek és vasdorongokkal halálra verték. A ház szolgálja bejött felfegyverkezve a kezeiügyébe esett patkányfogóval, de az ő intervenciója hiábavalónak bizonyult, mert leütötték és megkötözték. Ugyanez a sors érte a hálszobában tartózkodó öv. Ujfalvy-nét is, akit csak csoda mentett meg attól, hogy ne kerüljön szerencsétlen leányának sorsára. Miután a negyedik áldozattal, a cselédleánnyal is végeztek, feltúrták az egész házat. A remélt nagyszámú készpénzt nem találták meg, csak 5 ezer lejt és valami ékszereket, amit magukhoz vettek. A végső eredmény miatt módfelett elégedetlenül, visszamentek a szekerhez, ahol a legnagyobb nyugalomban a hajnali órában felosztották maguk között a zsákmányt. A csendőrmester részét átadták Hurducas kocsmárosnak, a cigányok közül pedig három utnak indult szekerem Szatmár felé. Közben azonban a borzalmas rablógyilkosságot felfedezték és a még friss nyomokon megindult vizsgálat során letartóztatták Sándor Gézá, aki beárulta összes társait és kapcsolatukat a csendőrmesterrel.

A meglepőbbnél meglepőbb fordulatokban bővelkedő, szinte két hétig tartó, többször elhalasztott tárgyalások a mai napon befejeződtek és teljes fényt derítettek erre a páratlanul álló bűnügyre.

A büntető tábla tanácsa délután három órák hirdette ki az ítéletet, amely szerint Hurducas Vasile, Sándor Gézá és Todor Gézá életfogytiglani kényszermunkára, Dicu Nicolae volt csendőrmester 15 évi, Varga Dezső 10 évi fegyházra és Muțui Plean pedig két évi börtönre ítélték.

SPORT

Károly király éltetésével kezdődnek és végződnek a mérkőzések

Cluj, február 10. A labdarúgószövetség titkársága körlevélben értesítette az egyesületeket, hogy ezúttal a mérkőzések megkezdése előtt a két csapat szemben egymással felsorakozik a pálya közepén és a játékosok a bíró vezényszavára vigyázásban jobbkarjukat tisztelgésre emelik. A bíró és a két határbíró a tribün felé fordul és a játékosok „Pentru Majestatea Sa Regele” (Öfelsége a királyért) felhívást mondja, mire a játékosok háromszoros „traiasca”-val válaszolnak. Ugyanez megismétlődik a mérkőzés végén is.

Kis hírek a sportvilágból

Összeállították a kairói világbajnokságra Románia asztalitenisz válogatottját. A csapat a következők: Férfiak: Erős II, Vladone, Naudescu, Sighisoreanu és Giurgiu II. Hölgyek: Adelstein és Kolozsvári Sári. Kísérők: Morariu Albin és Soratti.

Universitatea—KAC barátságos labdarúgó mérkőzés lesz vasárnap Kolozsvárt. Mindkét csapat már jó edzésben van és így a mérkőzés igen érdekes lesz.

A kolozsvári Victoria sportegyesület tárgyalásokat folytat a Ferencváros vezetőségével egy kolozsári mérkőzés ügyében. A mérkőzés játszására a meghívás szerint május 10-én kerülne sor. Budapesti jelentés szerint a Ferencváros vezetősége már foglalkozott a meghívással és annak időpontját elfogadhatónak találta. Az anyagi feltételek ügyében még nincs megállapodás, az erre vonatkozó tárgyalások azonban sikert ígérnek.

A Haggibor futballcsapata vasárnap déli előtt barátságos mérkőzést játszik a Napoca csapatával. A vezetőség kéri a következő játékosokat, sziveskedjenek vasárnap reggel 9 órakor a Haggibor ültözőben megjelenni: Moskovits, József, Kleinmann, Gara, Márk, Schmilovits, Kohn, Izsák, Keszler II, Krausz, Liebermann, Rosner, Stepper, Barabás és Nóti.

Bucuresti labdarúgószövetségi körökben egyre tartja magát a hír, hogy a válogató kapitányi tisztre Liviu Jaga, az ismert temesvári sportember kap megbízást. Ugyanezen körök szerint a Nemzeti Bajnokság Bizottsága élére a Kolozsvárról elszármazott Hlatieganu Jenő dr-t nevezik ki, míg a bíróbizottság élén továbbra is Xifando fog tevékenykedni.

A múlt hétről elhalasztott Makkabi—FC Rapid labdarúgó mérkőzésre vasárnap déli előtt kerül sor a Makkabi stadionban.

A labdarúgószövetség közgyűlése, immár véglegesen, február 19-én lesz reggel 9 órai kezdettel.

Átképzés

kivándorlókat 6 hónapon belül felelősséggel fotószaktárra. Cim a kiadóban.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, február 11.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hangszórók. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hangszórók. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 20.25: Vendéglői zene. 21: Üzenetek. 21.15: Táncczene. 22: Hírek. 22.15: Rádiózenekar. 23: Hírek. 23.15: Táncczene a sinai kaszinóból. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hangszórók. 11: Hírek. 13.10: Hegedűszámok. 14: Hangszórók. 18.18: Rendőrszenekar. 19.30: A rádió szalozzenekara 2.0.20: Vidám hangképek. 21.40: Hírek. 22.25: Cigányzene és katonazene. 24.05: Lemezek. 1.05: Hírek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból?

Strasbourg. 22.30: Mozart operáiból. Belgrad. 22: Operaszínek. Drotwisch. 19: Könnnyű hangverseny.

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

A csikós

A színház népszínmű felújításai, különösen A cigány és A vén bakancsos és fia a huszár nagy sikere igazolta, hogy a magyar klasszikus színműírásnak ezek a remekai, ha ravatott kéz alkalmazza őket modern színpadra, felveszik a versenyt bármely mai színdarabbal. Tul az irodalomtörténeti értéken, a legvalószínűbb és legnemesebb szórakozást is jelentik ezek a nagyszerű alkotások, amelyeknek sorához csatlakozik most Szigligeti hatalmas drámai erővel felépített zenés, énekes színművének, A csikósnak felújítása.

A magyar róna élete elevenedik meg A csikós gyorsan pergő képeiben, amelyekben drámai és komikus elemek könnyeztetik és kacagtatják a nézőt két és fél órán keresztül. Ha előítéletektől mentes, elfogulatlan lélekkel ül helyére, a legmodernebb izlésű néző is egy kitünően eltöltött színházi este emicé-két fogja magával vinni A csikós előadásáról.

Szombati délután negyedhatkor: Francia szobalány

Ma pontosan negyedhat órakor kezdődik Jaques Dewal nagyszerű vígjátékának, a Francia szobalánynak előadása. Fényes Alice-szal a címszerepben, Beness Ilona, Paál

Magda, Feledi Éva, Nagy István, Tóth Elek, Mészáros Béla, Lantos Béla és Szabados Árpád fellépésével.

Hunyady Sándor személyesen is jelen lesz a Havasi napsütés kolozsvári bemutatóján

Jelentettük, hogy színházunk a Vigszínház előzékenysége folytán máris bemutathatja Hunyady Sándor legújabb vígjátékát, a Havasi napsütést, amely a színházi évad legnagyobb sikerét hozta meg a Vigszínháznak. Hunyady Sándor ma telefonon közölte színházunk igazgatóságával, hogy ezúttal is tannuságot akar tenni azokról az eltelhetetlen érzelmi kötelekekről, amelyek őt az erdélyi irodalmi és művészeti élethez fűzik, s ezért

legújabb darabjának utolsó próbáin és a premieren is jelen lesz. A színházalán természetesen óriási örömet keletkezett az illusztris író érkezésének híre s a színészek az eddigiénél is nagyobb lendülettel készülnek gyönyörű feladataikra.

A nagy színházi esemény szerdán este fog lezajlani és a jövő hét minden rákövetkező estéjén a Havasi napsütés kerül majd színre.

HETI MŰSOR:

Szombat d. u. 3 és este fél 9: A „Teatrul Muncă si Voie Bună” előadásai. d. u. 3/6: Francia szobalány. (Rendes helyarákkal.)

Vasárnap d. u. 3: Ide gyere rózsám. (Olcsó helyarákkal.)

legújabb darabjának utolsó próbáin és a premieren is jelen lesz. A színházalán természetesen óriási örömet keletkezett az illusztris író érkezésének híre s a színészek az eddigiénél is nagyobb lendülettel készülnek gyönyörű feladataikra.

A nagy színházi esemény szerdán este fog lezajlani és a jövő hét minden rákövetkező estéjén a Havasi napsütés kerül majd színre.

Kedd fél 9: Paradicsom királya. (Harmad-szor.)

APRÓHIRDETÉSEK

Zsidó egyetemi hallgató korrepetálást vállal elsősorban módszerrel mérsékelt díjazásért, esetleg teljes ellátásért. Cim: Tamas, Calea Traian 11.

Villanegyedben 3 szoba, honyha, fürdőszoba, két előszoba, nagy kert külön telken május 1-re kiadó. Egy szoba, előszoba, fürdőszobával különválasztható. Cim a kiadóban.

Elsősorban ort. kóser koszt, kihordásra is, kapható a Concordia klub (Str. Memorandului 13) ujonnan átszervezett konyhájában.

Villany-, víz- és lakatosmunkát leggyorsabban és legpontosabban Pál Bertalan szerelőnél kaphat. Str. Xenopol 25. Telefon: 20-14.

Benősiülhet 36—40 éves, mindhárom nyelvet bíró, irodai képzettséggel rendelkező ort. uriember. Héber tudású einyben. „Korrekt” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Ha kellemes, szép lakást óhajt, tekintse meg Str. Fr. David 3 műasztalosnál készülő háló, kombinált szoba, ebédlőberendezéseket, rekamié foteleket.

Kiadó két intelligens zsidó tisztviselőnek, vagy egyetemi hallgatónak különbejárattal szépen butorozott szoba fürdőszobával. Str. Masaryk 25.

Keresek egy ügyes zsidó házilányt, aki a háztartáson kívül egy vegyeskereskedésben is kiscigéne. Leveleket és jó bizonyítványokat Schilling Sándor Hunedoara címre kérek.

Autorizált könyvelő, 50.000 lei készpénzzel, megfelelő állást keres. Cim a kiadóban.

Örökbeadóm egészséges ujszülött fiúgyermekemet, ugyszintén nevet és kvatert keresek. Cimeket a kiadóba kérek.

Vennék Czur Salom parcellát, kérem közölni a jegyzés helyzetét. Legmann gyógyszerész Crasna, Salaj.

Két egymásba nyíló parkettes uccai szoba vízvezetékkel, butorozva vagy butorozatlan kiadó. Masaryk 6. Rendelőnek, irodának alkalmas.

A szigeti Wizo átképzési tanfolyamokat létesít, ugymint: fodrászat, kozmetika, cukrászat, főzés, varrás, gazdászati. Jelentkezni Taubménál, Piața Unirii 21.

Üzemben levő régi bevezetett márkájú cukorka- és csokoládégyár előnyös fizetési feltételek mellett Clujon átadó. Érdeklődők „Részletfizetés” jelígre írjanak.

Önálló kereskedő keres független, gyermektelen 30 év körüli okl. tanítónőt, aki árván maradt két kis leánya nevelését és háztartása igazgatását vállalja. Ajánlatok „Tanítónő” jelígre részletes adatokkal és fényképpel „Vestul” hírlapiroda Arad intézendők.

Jól bevezetett utazó, jó referenciákkal, keres képviseletet textil, posztó, tricotage és rövidáru szakmákban. Megkeresések „Elsősorban munkakerő” jelígre a kiadóba.

Megyezhelyre 4 éves fiúgyermek mellé zsidó leányt keresek, ki háztartáshoz is ért. Cim a kiadóban.

Fogorvosi szék, olajpumpás, eladó. Zombory Arad, Str. Mețianu 15.

Tavaszi fűzőudonságok nagy választékban. Melltartók olcsó kivitelben. Gyógyfűzők Grün Rózsánál, Cal. Regele Ferdinand 14, emelet.

Kiadó májusra elsőemeleten 3 vagy négy-szobás modern hálós lakás, orvosi rendelőnek vagy irodának is megfelelő P. Mihai Viteazul 39. Háztulajdonosnál.

Elveszett múlt év november 7-én a Zsidó-kórház környékén zsákbakötött férfiruha, benne Perl Martin névre szóló állampolgársági bizonyítvány és más fontos iratok. Megtalálóját kéretik adja le az Új Kelet kiadóhivatalába.

Aki egyszer megpróbálta a

VERMOUTH BRANCA-1

az nem ismeri többé az étvágytalanságot!

A SELECT MOZGÓ MUSORA:

Tamás urfi kalandjai. Mark Twain világ-hírű író regényének nagyszerűen sikerült színes filmváltozata.

A CAPITOL MOZGÓ MUSORA:

Premier! Hőfehérke és a 7 törpe. Walt Disney csodálatos szép filmje. Kedvezményes jegyek nem érvényesek! Számozott helyek az 5, 7 és 9 óras előadásokon. Gyermeknek is csak jeggyel nézhetik meg ezt a páratlan filmet.

A ROYAL MOZGÓ MUSORA:

Egy világhódító film, amelynek lenyűgöző bájossága felülmúl minden eddigi megjelenést. Luise Rainer, az Édes anyaföld művésznője legnagyobb filmje, a Játékfeleség. (Frou-frou). Előtte két világhíradó: Metro és Fox. Számozott helyek. Telefon 37-05.

AZ URANIA MOZGÓ MUSORA:

Hőfehérke és a hét törpe. Walt Disney tündérien szép filmje még néhány napig fut. Ragadja meg az alkalmat, hogy ez a maga nemében páratlan filmet megnézze.

AZ EDISON MOZGÓ MUSORA:

öt film egy olcsó helyáért: I. Az angyal. Marlene Dietrich legújabb és a legjobb világhírnője. II. A halálexpressz. Döbbenetes bűnügyi kalandfilm. III. Augioskop. Új kópia, plasztikus filmcsoda. IV—V. Híradó és Micky Maus. Jön: A rabszolgakereskedő karmaiban. Garry Cooperrel.

RIO MOZGÓ MUSORA:

(Volt Munkás mozgó)

3, 6 és 9 órakor! Két sláger! I. A zendő fogoly. Az évad szenzációja. Fősz: Roland Colman, Madeleine Carroll és Douglas Fairbanks jr II. A vadon kiáltása. Izgalmas dzsungel dráma. Fősz: Noah Berry.

Libera practicăval bíró fogorvos keres gyári városba sürgősen perfekt fogtechnikust, aki tökéletesen a technikai, mint a szájból való munkálatokban és saját technikájával berendezéssel bír. Ajánlatok kéretnek Felsner Jenő Déva, Franco Romana Biztosító címre.

Perfekt román gyakorlatot keres Rimóczi szállítási vállalat, Piața Gării 9.

Jéggyár, üzemekepes, jókarban eladó. Karpf Henrik Dicioșanmartin.

Kérek 40.000 lej kölcsönt házra első bekebelezésre, vagy 1 szoba konyhás lakást adnék kamatban. Cimeket a kiadóba kérek „Kamat” jelígre.

Huszonöt éves, vallásos zsidó fiatalember feleségül venne 20—25 éves lányt, aki Palesztinába való kivándorlását anyagilag fedezné, vagy certifikáttal rendelkezik. Cim a kiadóban.

Hamilton héber, magyar, német szótár. 5000 szó, 25 lejes árban kapható bélyeg bekebelezése ellenében is franco szállítja Rosenzweig Antal könyvkereskedő Cluj, P. Mihai Viteazul 38.

BRISTOL (volt Menyász) ort. kóser étterem és bodega Cluj, Regele Ferdinand 37. Tulajdonos: Klein E. Hideg és meleg ételek és italok. Elsősorban házikoszt kihordásra is. Szolid árak. Előzékeny kiszolgálás. Naponta friss juhsajt és orda, prima minőségű, nagyban és kicsinyben.

FRISS felvágott különlegességek. Kóser, tiszta, olcsó csak a Bristolban.

IZLETES kóser komplett menü 38 lej. Reggeli kávé 7 lej a Bristolban.

Két fiatalember lakást kaphat különbejárattal butorozott szobában. Elisabeta 4.

Egyszemélyes butorozott szoba, különbejárattal, fürdőszobahasználattal, 15-re kiadó. Elisabeta 25.

Palesztinába készülődők, úgy nők, mint férfiak részére cukrászati, bonbon és vegetáriánus kurzust nyitottam. Érdeklődők jelentkezzenek: Adlerná, Str. Gharescu 7, emelet.

MIZRACHI

A MIZRACHI SZERVEZET HELYICSOORTJÁNAK KÖZLEMÉNYEI

Tanuljunk „Tnach“-t

A Vaad Leumi felhívásának margójára

A Vaad Leumi kulturális szakszolgálata a világ egész zsidóságához intézett felhívást bocsájtott ki, hogy Tévész 3-ikától kezdve, minden nap, egyedül vagy társaságban, a „Bész Hámídrásokban“, iskolákban, magánlakásokban vagy családi körben, két fejezetet „Tönach“-t tanuljanak.

A sorrend egyelőre a következő:

1. Két fejezet mindennap a (Jom Kippur és Tisóbeav kivételével). Ha a könyv páratlan számú fejezettel bír, úgy az elvégzés alkalmával csak egy fejezet tanulandó.
2. Szombatonként a fenti két fejezetet kívül a heti szidra is tanulandó.
3. Purim, Tisóbeav hetében, Sövuot, Szukot és Pészách ünnepe alkalmával a vonatkozó Mógilá is tanulandó.
4. A tanulás, „Jóhosua“ könyvének első két fejezetével, minden év Szimchat Tóra ünnepén vette kezdetét. Tévész hó elején a nővím risonim csoportját, Ijjar hó elején a nővím achronim csoportját és Hósaná rábbá napján a kótubim csoport tanulását végzik el.
5. Ez évben a tanulás Erec Jiszraelben „Jót chanuka“ napján, „Jósujáh“ első két fejezetével vette kezdetét. Chuz láurezenben a tanulás Tévész hó 23-ikán kezdődött „Jósujáh“ 40-ik fejezetével. Ezen a napon csak egy fejezet lett tanulva.
6. Külön naptárak lesznek nyomtatva, amelyben az év minden napjára az aznap tanulandó si-ur lesz föltüntetve.

Amidőn közzéteszük a Vaad Leuinak ezt a felhívását, meg kell mondanunk, hogy régén vártunk erre. A Mizrachi mindig hiányolta — s ezt gyakran hangoztattuk, — hogy a Cionista Szervezet nem fordít elég gondot arra, hogy ifjusága s különösen a galuti ifjuság ismerkedjen meg nemzetünk ősi szellemi kincseivel, így elsősorban a Tönach, majd a Misna és Talmuddal s ne nőjjön fel abban az „am-haaraciu“-ban, amely rendszerint velejárója volt az asszimilációnak. Hogyan tanulja meg a mi ifjuságunk nagyrabecsülni saját népét, értékelni azt a tömördek s az egész világ által megcsodált kulturát, amit évezredek át teremtett a zsidóság, ha ennek a kultúrának még az abc-jét sem ismeri? Más népekél lehetetlennek volna elképzelni, hogy a művelt ifjuság, amely egyébként versált a világ minden irodalmában, saját népének klasszikus műveivel azonban ne is könyvit?

Mi, zsidók, a könyvek népe, büszkék vagyunk a mi évezredes szellemi termékeinkre, önértékelt gondolkodunk arra, hogy a téren felülmultuk a világ összes népeit, mi támassza alá azonban ezt a büszkeséget és önértékeltet s mi hozza közelebb a mi ifjuságunkat a zsidóság lényegéhez, ha nem a saját nemzeti irodalmunknak alapos ismerete. S ne áltassák magukat cionista ifjaknak azzal, hogy hisz a Misna és Talmud tisztán vallási irodalom, ami nem tartozik rájuk. Bialik mondja a Halacha és Agada című munkájában, hogy a Misna nem absztrakt fogalmaknak és teoretikus szabályoknak a tömkelege, hanem minden Misna egy-egy kép a zsidó nép nemzeti életéből, amihez a különböző életszabályok és törvények fűződnek, amelyek aztán a Talmudban bő megvitatás tárgyát képezik. És ezt az életet megismerni, kötelessége lenne minden zsidónak, aki magát önértékeltnek s műveltnek nevezi.

A Vaad-Leumi fenti felhívásában azért az első lépést látjuk e kötelesség felismerésének az utjában. A gondolat, hogy ugyanazon a napon minden zsidó az egész világon a Tönachnak ugyanazt a két fejezetét olvassa el, azonban egyebet is jelent. Jelenti az együvértartozás pregnáns kifejezésre juttatását. Egy felbecsülhetetlen erőt képvisel, egy elszakíthatatlan lelki kapcsolatot teremt, ami ezekben a tragikus időkben sors elviselését enyhíti s a közös sors jobbrafordulásának reményét táplálja.

A gondolat egyébként nem új. Az „Aguda“ évekkézel előtt a „daf jomi“-ban naponta egy oldal Talmud tanulásával keltette azt életre. Minthogy azonban a Talmudban a világ zsidóságának csak egy kis hányada járatos, nem birt azzal a jelentőséggel, mint a „Tönach“ olvasásnak a bevezetése, aminek kivétel nélkül mindenki eleget tehet.

Természetesen ez az akció sokban hozzá fog járulni a héber nyelvnek a kultiválásához is, mert ki nem fogja szükségét érezni annak, hogy az eredeti szöveget és azt lehetőleg magyarázatokkal olvassa, nem pedig egy szimpla fordítást.

Nekünk mizrachistáknak persze ez nem jelentheti kulturaprogramunk kimerítését. Közzétettük a Vaad-Leumi felhívását azzal, hogy mizrachistáink nemcsak maguk tegyenek eleget a felhívásban foglaltaknak, hanem igyekezzenek a tönach olvasását meghonosítani helyiségük zsidóságának összes rétegeiben.

Technikailag sajnos nem kis nehézségekbe ütközik ez, megfelelő számú könyv s különösen megfelelő fordítással ellátott könyvek hiányában. Szívesen veszünk s teszünk közzé minden, ebben az irányban adott életrevaló ötletet. Erec Jiszraelben persze ez nem probléma, csak it a galutban az. S nem várhatjuk utóvégre a Jisuv-tól, hogy még ezt a problémánkat is ő oldja meg. A Jisuv eleget tett feladatának ezen a téren azzal, hogy elmondhatjuk „Ki micion técé torá udvár hásem mijorusálajim“.

Dr. Glasner Iszák

Egy hősi halott emlékére

Szomoru hirt hozott a posta Palesztinából. Jacob Grünspan, Rav Klein Ellijahu-nak, a kiváló mizrachistának veje, hősi halált halt az Erecben.

Néhány évvel ezelőtt vándorolt ki az akkor még demokratikus Csehszlovákiából, abból az országból, ahol a zsidók annakidején még az összes polgárjogokat élvezhették. Az Erec iránti szeretete vonzotta őt oda s bár 6 nyelvet birt tökéletesen, nem a kényelmesebb városi életet választotta, hanem keresztül-kasul járta be autójával az országot s szállította az országépítés munkáihoz az anyagot. A zavargások óta sem változtatott foglalkozásán s bátran tette meg a legveszedelmesebb utakat. Most is az uton, Tibériás közelében érte őt utól egy gyilkos arab golyó. Fiatal felesége özvegyen maradt s kis gyermeke árván.

Városunk zsidósága őszinte részvétellel osztozik Rav Klein és családjának gyászában. A sors mind a jókat sújtja s tőlük kívül a velük az önként hozott áldozatokon felül újabb áldozatokat is. Rav Klein, aki a Palesztina-munka szolgálatában annyi időt, pénzt, energiát áldozott, mint kevesen ebben az országban, el kell, hogy viselje a sorsnak ezt a megpróbáltatását is abban a tudatban, hogy az Erecnek a védelmében, „al kodusat hasém“ érte őt és családját a súlyos veszteség.

A szatmári Mizrachi tisztújító közgyűlése

Január 29-én tartotta meg rendes évi tisztújító közgyűlést a szatmári Mizrachi saját székházában. Dr. Fekete Lajos elnök megnyitott beszédében ismertette az egyesület múlt évi működését, amely sok zavaró körülmény ellenére is eredményesnek mondható.

Az elnöki beszámolóhoz Dr. Jordán Viktor a Zs. N. Sz. országos társelnöke szólott hozzá, aki a Zs. N. Sz. vezetősége üdvözlését tolmácsolja.

Ezután Dr. Schwartz Lajos a Zs. N. Sz. helyi csoportjának elnöke üdvözli a közgyűlést.

Dr. Stern Mór emlékezteti a közgyűlést azon körülményekre, amelyek között a helybeli Mizrachi egyesület megalakult. Kiemeli az egyesület egyik kiváló alapítójának, néhai Klein Vilmosnak érdemeit.

Kugler Zsigmond és Katz Márton hozzászólása után id. Dr. Borgida Lajos a kölcsönös megértésre és együttműködésre buzdítja a cionista csoportokat. Ugyanilyen értelemben szövegezik fel Popper Majer Ignác és Levendel Adolf is.

Dr. Fejes Lajos elnök kijelenti, hogy a Mizrachi szíves készséggel ad helyet székházában minden cionista szervezetnek és első sorban a Zs. N. Sz. helyicsoportjának.

Közgyűlés a zárszámadásokat egyhangúlag elfogadja és a vezetőségnek a felmentvényt megadja. A f. évi költségvetés előkészítésével a választmány bízta meg. Ezután következett az általános tisztújítás; amelyet a lelépő elnök helyett id. Dr. Borgida Lajos korelnök vezetett le. Közgyűlés felkiáltással egyhangúlag a következő vezetőséget választotta meg:

Elnök: Dr. Fejes Lajos. Alelnökök: Dr. Stern Mór és Weisz Elemér. Fügöndnök: Ordentlich Viktor. Gondnok: Rosenzweig Sándor. Gazda: Katz Márton. Pénztáros: Liebermann Zoltán. Ellenőr: Grosz Adolf. Választmányi tagok: Dr. Reiter Lipót, Hirschhorn Mór, Popper Májor Ignác, Levendel Adolf, Riedermann Miksa, Katz Jenő, Márk Mór, Lebovits Bernáth, Farkas Zsigmond, Weisz Adolf, Friedmann Kálmán, Adler Jenő és Weisz Samu (utóbbi kettő a Poel Hadati részéről). Hivatalból tagjai a választmányoknak: Dr. Schwartz Lajos, a Zs. N. Sz. helyicsoportjának elnöke és Kugler Zsigmond, a körzeti iroda KKL megyei biztosa.

A választás megejtése után Dr. Fejes Lajos ujjonnan megválasztott elnök a maga és tisztársai nevében megköszöni az egyhangúlag megnyilvánuló bizalmat.

— Cluji tagjainkhoz! Folytassák teljes erővel a taggyűjtést és a kiosztott taggyűjtő ivatek juttassák el szervezetünkhez.

— Közlemények Schwartz Zoltán Cluj, str. Suluju 8 címre küldendők.

J. HECHT (Tel-Aviv):

A „Hapoel Hamizrachi“ munkája és kötelessége Erec Jiszraelben

A „Hapoel Hamizrachi“ közel 17 éves munkája három periódusra bontható meg. Az első periódus a kísérletezés jellemzi, amellyel nemény, felelősségük tudatában levő, öntudatos ember a vallásos munkások szervezkedését megindította. Abból a felismerésből kiindulva, hogy az u. n. „mervádó vezetők“ nem ismerték fel a vallásos ifjuság produktívizálódásának a szükségességét, kényszerült a mizraai ifjuság vezetősége a „Tora vöavodá“ gondolatát, minden akadályoztatás ellenére, a Hapoel Hamizrachi által megvalósítani. Munkakódásunk első idejében senki sem vett bennünket komolyan. Mindenki kigunyolt bennünket. Senki sem hitt abba a lehetőségben, hogy a „jesiva bocher“-ek is dolgozni és építeni tudnak. Az a tudat, hogy „tradíció és munka ellenkezik egymással“ túlmélyen ásta magát be a népi köztudatba, semhogy oly könnyen lehetett volna ettől eltérni. De miután a Hit volt az alapkövünk — mentünk a magunk utját.

A második periódus a felejtethetetlen vezér, ráv Smitél Cháim Landau z. c. l. felléptével veszi kezdetét. A Munkának és a Hitnek ez az embere egyetértéssel teremtett az erégi vallásos munkások különböző csoportjai között és a Hapoel Hamizrachi fejlődésének utját egyengette ezzel. Ezt a periódust egyrészt a Mizrachi és a többi vallásos rétegek közötti közeledés, másrészt az u. n. „baloldal“ által ért támadások jellemzik. Már támadtak bennünket és ez már eredményt jelentett, mert számolni kellett velük. A kongresszus viták alkalmával szövezték a követeléseinket, de nem teljesítették azokat és itt kezdődött a harc. Ezt a periódust ténylegesen a Harc periódusának lehetne nevezni.

Es most éljük fejlődésünk harmadik periódusát. A Hapoel Hamizrachival számolni kellett. A baloldali-körök feladták azt a már eleve is sikertelenné látzott harcot, hogy bennünket eltüntessenek. Most már kezdik felismerni, hogy mozgalmunkat sem megfigyelés, sem harc utján megszüntetni nem lehet. A vallásos zsidóság felismerte, hogy mi vagyunk az egyedüliek, akik az Erec felépítésének munkájában a vallásos zsidónak kijáró tiszteletet megszereztük és a Tóra szellemét az Erecbe átmentettük. A Hapoel Hamizrachi nélkül az Erec építése az abszolút vallástalan rétegek munkája lett volna.

Tulhaddná e cikk keretét, ha a Hapoel Hamizrachi eddigi munkájának részletezésére akarnék kitérni. Összefoglalóan azt mondhatjuk, hogy ma a Hapoel Hamizrachi munkája három irányba terjed ki:

1. Mint a Jisuv és a Cionista Szervezet egyik fontos tényezőjét alkotván, kötelességünk ott lenni mindenütt, ahol a helyzet azt megköveteli. Az országépítés minden egyes mozanata fontos nekünk és viseljük érte a felelősséget, kezdve a H. H. tagjainak a részvételével a Jisuvélet és vagyonbiztonsági

Garantált méret mentes

ruhák készen és méret után

a legjobb kivitelben

Rubin Eugen

ruhaáruházában kaphatók CLUJ, Regele Ferdinand 29. Telefon 36-62.

NCA-1

meri többé talanságot!

ORA:

swain világ-erősen sike-

ORA:

örpe. Walt e. Kedvez- nek! Szám- és előadás- vel nézhetik

ORA:

enyüggőz- eddigi meg- ednye anyafő- je, a Játék- két világ- ozott helyek.

SORA:

Disney tün- ay napig fut- hogy ezt a filmet meg-

SORA:

Az angyal- és a legjobb essz. Döbbe- III. Augios- filmcsoda. a. karmaiban.

ORA:

I. A zenda- ciója. Fősz.: ne Caroll és A vadon kiál- ráma. Fősz.-

orvos keres fogtechnikust, mint a száj- saját technikai kéretnek Fels- ana Biztosító

keres Rimóczy

an eladó. Karpf

háza első be- könyhás lakást kiadóba kérek

ó fiatal ember nyit, aki Palesz- ragilag fedezné. Cim a kiadó-

német szótár,

mató bélyeg be- szállítja Rosen- Cluj, P. Mihai

orth. köser 37- es Ferdinand 37- és meleg étel- t kihordásra is- gálás. Naponta- minőségű, nagy-

ességek. Köser,

menü 38 lej- ban.

kaphat külön- Elisabeta 4.

szoba, külön- alattal, 15-re ki-

ugy nők, mint onbon és vegetá- rdeklődők jelent- rescu 7, emelet.

UJ KELET Legújabb hírek

(Elsődoldali cikkünk folytatása)

kérjen békét, miután a kilátások most már tulságosan egyenlőtlenek. A kormány azt sugalmazta neki, hogy ne kérjen többé Franco-tól népszavazást, hanem elégedjék meg általános amnesztiával és Spanyolország területi integritására vonatkozó biztosítékokkal. A lap szerint Franco tábornok kölcsönt fog kapni Spanyolország újjáépítésére.

A nemzetiek Port-Bou-nál

Cerbere, február 10. (Rador). Az Havas tudósítója közli: Cerbere felől robbanások zaja hallatszik. Altlólág különböző műemlékeket röpítettek levegőbe a köztársaságiak. Felrobbantották a Port-Bou-i löszraktárt és állomást. A nemzetiek csütörtökön éjjel néhány kilométernyire voltak délnyugatra Port-Boutól. Torn des Balitres-nál igen sok katona lépte át a határt. Figueras felől 380 nemzetközi dandárban szolgáló idegen önkéntes érkezett a határra.

Port-Bou, február 10. A köztársasági csapatok visszavonulásának során semmit nem hagytak sértetlenül a nemzetiek számára. A város előtt egy tengeraltjáró és egy vezérhajó vonult fel.

Cerbere, február 10. A nemzeti csapatok elfoglalták a Cerbere és Port-Bou közötti határszakaszt.

Marseille, február 10. A Devonshire cirkáló fedélzetén 450 minorcai menekülttel Marseillebe érkezett.

Párizs és London hétfőn bejelenté Franco elismerését?

Párizs, február 10. A Fournier távirati ügynökség értesülése szerint Párizs és London hétfőn jelezték be hivatalosan Franco kormányának elismerését.

Toulouse, február 10. Az esti órákban érkezett jelentés szerint Negrin és Del Vayo Valencia felé vették útjukat.

London, február 10. Az angol kormány elhatározta, hogy negyven ezer font azonnali gyorssegélyt utal ki a spanyolországi menekült gyermekek javára.

Egyidejűleg a norvégiai menekültügyi bizottság, amely a spanyolországi menekültek felségélyezésére alakult, 1,700.000 koronát bocsátott a menekültek rendelkezésére.

Az új jugoszláv külügyminiszter nyilatkozata

Berlin, február 10. (D.N.B.) Markovics külügyminiszter, aki tudvalevőleg Jugoszlávia berlini követe volt, elutazása előtt nyilatkozott és kijelentette, hogy legfőbb célja a jugoszláv-német barátság és kapcsolatok további kimélyítése.

Roosevelt gyengélkedik

Washington, február 10. (Rador.) Roosevelt meghült és csütörtökön nem hagyta el szobáját.

Ciano Varsóból Berlinbe utazik

Berlin, február 10. (Rador.) Havas: Biztos forrásból megerősítik a hírt, hogy Ciano külügyminiszter február 28-án Varsóból visszatérőben egy napot a német fővárosban tölt.

További módosítások a zsidótörvényen

Budapest, február 10. Az Esti Ujság jelenti, hogy a zsidójavaslat mai bizottsági ülésén a keresztény párt újabb két módosítással állt elő: 1. a zsidótörvény alapján üresen maradt helyeket ne töltsék be külföldi állampolgárokkal. 2. A megkeresztelkedett és keresztényeknek elismert zsidókat a megállapított 12 százalékon belül még egynegyedrészen kell alkalmazni. A törvényjavaslat valószínűleg a jövőhéten kerül a Ház elé.

A „New-York Times” hiradása

Lengyel-román-jugoszláv antantról

NEWYORK, február 10. A Newyork Times úgy értesül, hogy lengyel-román-jugoszláv antant van készülébe, amely abban különbözik az előbbi antanttól, hogy állítólag nem lesz magyarellenese.

Felfüggesztettek nyolc craiovai vámisztviselőt

A 11 milliós vámpanama epilógusa

Bucuresti, február 10. A pénzügyminisztérium alkalmazta az első büntető szankciókat a craiovai vámnál elkövetett visszaélések ügyében, ahol az államot közel 11 millió lejrel károsították meg. A minisztérium felfüggesztette Gh. Luca vámfőfelügyelőt, Zauftescu Alexandru, Gáspár

Alexandru, Marn Gheorghe, Sufan Toma, Leonte Darvarescu, Anghel Ioan és Nitulescu tisztviselőket, akik részben a dolji pénzügyigazgatóságon, részben pedig a vámnál teljesítettek szolgálatot. A tisztviselők kötelesek 10 millió lej kártérítést fizetni az államnak.

Capitol Mozdó

MA PREMIER!

A vágyak valcerea

Les trois valses!

Három nemzedék szerelméről szól ez a nagyszerti filmregény.

Zenéje: Joan Straus és Oscar Straus.

Főszereplők: YVONNE PRINTEMPS, Párizs dédelgetett kedvence és PIERRE PRESNAY

Metaxas és Gafencu táviratváltása

Gafencu és Titeanu beszéde a külföldi újságírókhoz

Bucuresti, február 10. Metaxas görög miniszterelnök táviratot intézett Gafencu külügyminiszterhez, rámutatva arra, hogy a Balkán-szövetség alapszabályai értelmében a szövetség legközelebbi értekezletén Gafencu fog elnökölni. Ugyanakkor gratulált Gafencunak a béke szolgálatába állított tevékenységéhez.

Gafencu válaszában biztosította Metaxast, hogy minden lehető el fog követni a béke biztosítása érdekében.

Bucuresti, február 10. A külföldi lapok bucaresti tudósítói a Cina étteremben bankettet rendeztek Gafencu külügyminiszter és Titeanu sajtó- és propagandügyi miniszter

tiszteletére. Gafencu beszédében rámutatott arra, hogy az újságíróknak ma fel kell áldoznia a szenzációt, hogy a nemzetek közötti kölcsönös jóakaratu megegyezést szolgálják. Kívánatos volna, ha a külföldi újságírók fedeznék az igazi arcát és lélkét Romániának, amely el van határozva arra, hogy teljesítse kötelességét az európai szolidaritással szemben, békét akar és teljes jóindulattal viseltetik kisebbbbségeivel szemben.

Eugen Titeanu beszédében rámutatott arra, hogy az információ nem szabad régáalom tárgya, pánik, vagy intrika rendszere legyen. A sajtónak közlekedést, nem pedig a szétválasztást kell szolgálnia, a béke pedig első sorban a kölcsönös megismerés útján szolgálható.

Hatvankét biboros választja meg az új pápát

Róma gyászban

Róma, február 10. Victor Emanuel olasz király 8 napos udvari gyászt rendelt el a pápa halála alkalmából. A temetés napján gyászleplel bevont lobogókat huznak fel az összes középületekre. A haláleset napján minden látványossági hely eladását felfüggesztették.

Az örök város 400 templomának harangja szüntelenül zug pntek dél óta. Az egész várost gyászlobogók borítják.

A XII. Pius pápa utódát megválasztó szent kollégium 62 biborosból áll. A kollégium összetétele nemzetek szerint a következő: 35 olasz, 6 francia, 2 észak-amerikai, 1 szlovák, 1 lengyel, 1 belga, 1 magyar, 1 angol, 1 keleti, argentinai, 1 portugál, 1 ír, 1 kanadai, és 3 más különböző országból.

Berlin, február 10. A pápa halálhírének vétele után a kancellári palotára felhuz-

ták a horogkeresztes lobogót. A Német Birodalomnak a temetésen való lépviseletéről még nem történt intézkedés. Hitler tegnap visszatért Berchtesgadenből.

Nemzeti szocialista körök azon reményüknek adnak kifejezést, hogy az új pápa több megértést fog tanusítani a „rendhatalmakkal” szemben.

„Béke, béke” — voltak a pápa utolsó szavai

Róma, február 10. XI. Pius pápa utolsó szavai a következők voltak: Pace, pace (béke, béke).

Az Osservatore Romano délelőtt fél 9 órakor gyászkeretben adta hírül a pápa halálát. Pacelli biboros, államtitkár és Tambrlengo biboros a hagyományos szokás szerint kitakarták a halott pápa arcát, miközben háromszor nevének szólitották. A

két biboros ezüst kalapáccsal a halott halántékát megérintve bejelentette a pápa halálát.

Vatikánváros, február 10. A külföldi biborosok távirati meghívást kaptak a konklávéra, amelyen megválasztják XI. Pius utódját.

London, február 10. A Daily Telegraph és az Ewening Standard értesülése szerint XII. Pius pápa utódául a következő neveket tartják esélyeseknek: Schutter milánói érsek, Pacelli biboros, államtitkár, Tedesini volt madridi nuncius, Serédi Jusztinán, Magyarország hercegprimása, Del-la Costa firenzei érsek, és Hayet newyorki hercegérsek.

Pénteken délelőtt 10 órakor a halottas ágnál megjelent a pápa nővére, Ratti Carmella, unokaöccsének, Ratti Franco grofnak kíséretében.

Párizs, február 10. Herriot, a francia kamara elnöke a képviselőházban emlékbeszédet tartott az elhunyt pápáról, méltatva magas emberi kvalitásait és áldásos tevékenységét.

Ezután Daladier miniszterelnök mondott rövid emlékbeszédet.

— Egész Franciaország, mondotta a miniszterelnök, meg fogja őrizni ennek a nagy egyházfőnek az emlékét, aki életét az emberek egyetemes összefogásának szentelte, felekezetre és nemzetiségre való különbség nélkül, hogy mindenki közös erőfeszítéssel oltosítsa a jóság, az igazság és a béke szellemének nyugalmát az egész világon. Egész Franciaország csatlakozik ma a katolikus világ nagy gyászához.

Miniszteri értekezlet a hadsereg felszerelése ügyében

Bucuresti, február 10. A miniszterelnökségen ma megbeszélés volt, amelyen résztvett Armand Calinescu helyettes miniszterelnök, belügy- és hadügyminiszter, Victor Slavescu hadfelszerelési miniszter, Bujoi nemzetgazdasági, Mihaia Constantinescu pénzügy- és Marinescu tábornok egészségügyi és Gheorgheanu közlekedésügyi miniszter.

Az értekezlet a hadsereg felszerelésével kapcsolatos kérdéseket vitatta meg.

Összeült a fasiszta nagytanács

Róma, február 10. Péntek este 10 órára váratlanul összehívták a fasiszta nagytanácsot, amelyen a spanyol kérdést és a francia-angol katonai szerződés ügyét tárgyalták meg.

Weizmann expozéja a Palesztina-konferencián

London, február 10. Péntek délelőtt a St. James palotában tartotta meg első érdemleges ülését az angol kormány a Palesztina-konferencián résztvevő zsidó delegációval. Az első értekezlet egyetlen pontja Weizmann Chaim expozéja volt a zsidó álláspontról Palesztina kérdésében.

Vasárnap ül össze Londonban az Evian-bizottság alelnökeinek értekezlete

London, február 10. Vasárnap ül össze Londonban az Evian-Bizottság alelnökeinek értekezlete, hogy megvizsgálják a berlini kormány javaslatait a zsidó menekültek kivándorlásának rendezésére.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 18-60.

BUN DE IMPRIMAT